

desembre 1994 núm. 151 150 PTA.

# LLUCMAJOR

de pinte en ample





100 cl.



25% vol.

**AROP**  
**d'en**  
**GORI**

**F. Vidal**

Elaborado por Destilerías F. Vidal Catany, S.L. - C. San Francisco, s.n.

**LLUCMAJOR (MALLORCA)**

Emb. 1696 - PM Reg. Ind. 7.5497 Elaborado en España

N.R.S.I. 30.3182 / PM



**EDITA**

Obra Cultural Balear de Lluçmajor

**INFORMACIÓ i PUBLICITAT**

C/. Bisbe Taixequet, 105 (Lluçmajor)

**DIRIGEIX**

Catalina Font

**COL·LABOREN**

Sebastià Alzamora	Miquel Bezares
Llúcia Caldés	Celso Calviño
Francina Capellà	Miquel Cardell
Sebastià Cardell	Joan Clar
Damià Duran	Antònia Font
Joana Font	Bartomeu Font
Catalina Garau	Maties Garcias
Antoni Ginard	Miquel Janer
Franc Jaume	Coloma Julià
Antoni Llompart	Benet Llompart
Llorenç Mascaró	Francisca Mut
Antoni Monserrat	Miquel Mut
Maties Mut	Jaume Oliver
Guillem Oliver	Nanda Ramon
Margalida Palou	Jaume Salvà
Sebastià Rubí	Miquel Sbert
Josep Sacarès	Catalina Serra
Tomeu Sbert	Joan Socias
Jerònia Socies	Arnau Tomàs
Gabriel Thomàs	Antoni Vadell
Pere F. Torrens	Bàrbara Verdera
Miquel Barceló	Francesc Verdera
Ignasi Barceló	

**SECCIÓ ESPORTIVA**

**Coordinador:** Joan Quintana

**Col·laboren**

Joan Jaume, Jaume Manresa

**IMPRIMEIX**

**TIRRENA, S.A.**

TEL: 55 52 12

C/ Pintor Joan Gris, nº 2  
MANACOR

El pensament de la Revista  
s'expressa només a través  
de l'Editorial



# Editorial

## Nadal, temps de solidaritat

3

**L**es festes nadalenques arriben un altre any amb el tradicional missatge de pau i de reconciliació com a toc d'atenció per a una societat de consum cada vegada més crispada i també de cada vegada més insolidària malgrat aquesta paraula hagi esdevingut un vocable de moda i d'actualitat rabiosa.

El front obert de campanyes de solidaritat mai no va ser tan extens per atendre les múltiples cridades d'ajut urgent: Ruanda, Burundi, Sàhara, Bòsnia, Tercer Món, etc. Crides i manifestacions que gairebé no troben gent que les vulgui escoltar. Són aquí els acampats en favor del 0'7 %. Persisteixen en l'actitud reivindicativa, tenen un suport popular, però topen amb la postura insolidària d'uns polítics governants que decideixen uns pressuposts sempre amb criteris partidistes i donen l'esquena o callen com a resposta a les peticions d'ajuda humanitària.

1995, ja és aquí. Arriba portant sota el braç una nova i important cita amb les urnes: eleccions municipals i autonòmiques, i, en conseqüència, una campanya electoral on la solidaritat no hi sol tenir cabuda.

Deixem de banda la crispació i que els desitjos de pau i de cordialitat deixin de ser exclusius de Nadal. Molts d'anys i bones festes. ♦

*Plenari de l'Ajuntament*

## Irregularitats per l'ús del Polisportiu Municipal de s'Arenal

**Arnau Tomàs**

Una altra vegada el solitari d'ASI, Joaquín Rabasco, va ser qui va animar la darrera sessió plenària de l'Ajuntament de Lluçmajor, amb la presentació d'una moció referida al pagament per la utilització del Polisportiu de s'Arenal, tot acusant l'Ajuntament i concretament, al president de la Comissió de Joventut i Esports, Sr. Ferré, de cobrar del Sr. Català, 50.000 pta. per l'ús de les instal·lacions esportives d'aquest recinte, ja que aquestes són completament gratuïtes i per això el Sr. Rabasco va demanar finalment la dimissió de Ferré, per permetre aquestes anomalies i la devolució dels doblers cobrats il·legalment.

El Sr. Ferré va contestar dient que l'Ajuntament no ha cobrat cap cèntim per aquest concepte i que per tant "no es poden tornar uns diners que no s'han cobrat". El mateix va contestar el Batle, el qual va matisar tanmateix -i aquest va ser l'acord- que "hom instarà a l'empleat municipal que va cobrar aquest pagament, que el torni el Sr. Català". Tomàs Garcia, portantveu de l'oposició socialista, també va censurar el Sr. Ferré la seva incompetència en el desenvolupament del seu càrrec quan permet o desconeix aquests assumptes, com va passar en les festes patronals de s'Arenal. "Vostè no sap res mai", va rematar T. Garcias.

Un altre tema aprovat va ser la renovació del conveni d'ajuts a domicili, tot sol·licitant la subvenció corresponent a INSERSO per la quantitat de 10 milions pta. El tinent de Batle, Sr. Lluç Tomàs, va informar que aquest important servei d'ajuda a domicili per assistents socials es fa actualment a 52 famílies necessitades.

### Altres temes aprovats

-Reglament per a l'organització de la Cavalcada dels Reis Màgics a Lluçmajor-ciutat.

-Informar sobre el nombre actual d'habitants del terme, que puja a 20.101.

-Declaració d'interès municipal l'Associació "Eliza la mística".

-Acceptar la petició de modificació del PGOU a la urbanització de Bellavista.

-Aprovar la concertació de préstec per a la liquidació de l'obra de perllongació de la Ronda Ponent. Rabasco s'hi va oposar i va votar en contra, al·legant que aquestes despeses addicionals encara augmenten més els deutes municipals. El batle va respondre que encara vendran més despeses d'aquest tipus produïdes durant el període en què Rabasco regentava l'àrea Urbanisme.

-Concertació d'un altre crèdit de 2 milions per a la compra d'un nou vehicle municipal.♦

## Concert per s'Estanyol

El dissabte dia 17 de desembre a les 21 h. es realitzarà a la Plaça del Pescador un acte reivindicatiu amb el tema Salvem s'Estanyol! No a l'ampliació del Club Nàutic. No a la Central de s'Estalella. Organitzat pel GOB i AA.VV de s'Estanyol.

L'acte consistirà en un concert i una torrada, amb les actuacions musicals de:

**Daniel de la Quartet de Baño Band i Toni Pastor**

**Tomeu Penya**

**Victor Uris (d'Harmònica Coixa)**

**Fora d'es sembrat**

**La Fosca**

**Música Nostra**

**Pa amb oli band**

**Gual permanent**

**Rustic band**

**Turmix Asesino**

**Joan Bibiloni**

**Tots Sants. ♦**

## Campanya de solidaritat amb Ruanda

Els passats divendres 25 de novembre i 2 de desembre se celebraren dues vetllades de solidaritat amb Ruanda, organitzades per la comissió municipal de Cultura, per recabar doblers per a Ruanda. Les vetllades consistien en una funció a l'antic teatre Principal de Ball de saló, salsa i pop-rock, amb les actuacions de Turmix Asesino, Duo Balear's, Arizona i Los Malditos. I una altra funció, al Teatre Recreatiu, amb la participació de grups de balls regionals, balls mallorquins, dansa clàssica i altres actuacions. ♦

## Nova junta de l'APA del C.P. Jaume III

En assemblea extraordinària de l'Associació de Pares d'Alumnes del Col·legi Públic Jaume III es va elegir una nova junta directiva d'aquesta associació, que presidirà en aquesta etapa Antoni Coll, i tindrà com a tresorera Dolors Oliver i com a secretari Manel Morales. Formada per un total de 14 persones, aquesta Junta, en una primera etapa de presa de contacte amb la realitat de l'associació i el Centre, així com en la preparació d'una pròxima Assemblea de socis a la qual vol presentar els seus projectes a debat. Projectes que, en principi, es plantegen revitalitzar la mateixa APA, aprofundir en els problemes de seguretat i infraestructura de l'edifici, així com en una oferta d'activitats complementàries a la formació i el lleure dels alumnes, a més d'aquelles qüestions que puguin plantejar els socis. ♦



# Consell de Salut de Migjorn

## Redacció

Aquest Consell pretén ser l'òrgan consultiu, participació i de gestió de totes les qüestions referides a la salut en els municipals de Llucmajor i Algaida, incloent nuclis urbans com els de Pina, Randa i les Badies.

El Consell de Salut és format per: el batle de Llucmajor, el d'Algaida, els presidents de les Associacions de la III Edat d'Algaida i de Badia Blava, el director de l'Institut de BUP "Maria A. Salvà" de Llucmajor, els directors dels CP de Llucmajor i d'Algaida, les assistents Socials dels Ajuntaments d'Algaida i Llucmajor, i l'apotecari Sr. Gamundí. Per part del Centre de Salut, el Coordinador Mèdic, la responsable d'Infermeria i un metge. Es podrien incorporar nous membres representants d'associacions comunitàries o col·lectius relacionats amb el tema de la salut. Les funcions generals que té són aquestes:

- Impulsar la participació i la coordinació de les actuacions adreçades a millorar la salut de la comunitat.

- Conèixer les activitats que es desenvolupen a la comunitat.

- Són funcions específiques:

- Establir una comunicació real i fluïda entre la comunitat, l'administració i professionals sanitaris.

- Sensibilitzar la comunitat quan a la participació en les diferents actuacions comunitàries en l'àmbit de la salut.

- Participar en l'elaboració de programes específics.

- Potenciar la coordinació entre les institucions que actuen en el camp de la salut

- Conèixer i valorar el grau de satisfacció de la comunitat en relació amb l'atenció i promoció de la salut.

- Donar suport a les organitzacions que treballen en el camp de la salut.

- Avaluar el grau de compliment

dels acords que s'adoptin.

- Conèixer i anàlisi dels problemes de salut.

- Participació en l'elaboració i l'actualització d'informació bàsica.

A la primera reunió, que es va celebrar el passat 3 de novembre, el coordinador D. Juan Carrero va explicar quins són els objectius de la formació del Consell de Salut, quines les funcions i activitats que han de realitzar els metges de l'equip d'atenció primera i les diferents unitats bàsiques, aturant-se a exposar els diferents programes i protocols que existeixen i quins en són els objectius.

La responsable d'Infermeria, J. Comas, va comentar les funcions específiques de tot el personal d'infermeria i un metge del centre, el Dr. Llabrés, va explicar el funcionament del PAC.

La reunió va finalitzar amb un intercanvi d'informació, suggerències i peticions per part dels assistents. ♦

5

## TALLERS CAÑELLAS — ROTGER SERVEI OFICIAL **FIAT** **FIAT PRESENTA LA NUEVA FIAT.**



Lo último de Fiat ya está aquí. Con más pasión, más amor por el detalle. Fiat presenta el Fiat Punto. Más seguridad, cada centímetro del Fiat Punto ha sido concebido para proteger la vida a bordo. Más temperamento, un auténtico símbolo de fuerza y energía, con una estabilidad y una manejabilidad superiores a todo lo conocido hasta

ahora en su segmento. Más respeto por el medio ambiente, lo que significa la reutilización total de los materiales que lo componen, excluyendo en su producción todo tipo de productos perjudiciales para la naturaleza. Seis velocidades, el Fiat Punto SS "6 Speed" transforma todos los esquemas convencionales de conducción,

Sensaciones más energéticas y brillantes con consumos reducidos. El Fiat Punto presenta 19 versiones en 3 o 5 puertas.

Con el Punto, Fiat presenta la nueva Fiat.

## **FIAT PUNTO. LA RESPUESTA. **FIAT****

C/ Hispanitat, 19 - Tel. 66 06 47 (Llucmajor)



## Biblioteca Pública Municipal

C/ Berga, cantonada Formentera  
S'Arenal (07600)  
Telèfon: 49 00 02

Horari: De dilluns a divendres de 15'30 a 20 h.  
Dissabtes, de 10 a 13 h.

### NOVETATS

#### Llibres:

Deportes: respuestas para todo  
Guies completes per a viatgers:

- Nova York
- Portugal (Madeira, Açores)
- Londres

- Homeopatia: medicina natural para todos
- Decoración en flores
- Rondalles Mallorquines (en còmic)
- SIDA. Juí a un virus innocent. Història d'una al·lucinació.
- Tu hijo: mes a mes.
- Tu hijo: el primer año
- Joan Fuster: Dietari inèdit
- Jazz
- Lluís Llach (conté un CD amb temes inèdits)
- Joan Salvar-Papasseit: Postals a les fills
- Antoni Serra: L'avinguda de la fosca
- Guillem d'Efak: Poemes, cobles i cançonetes (1956-1993)
- Xesca Ensenyat: Quan venia l'Esquadra
- Cristóbal Colón, catalanoparlante
- El cine en definiciones
- Anuario verde del consumidor
- Camins i paisatges (cinc volums)

#### C.D.:

- "Much ado about nothing"
- "Fourweddings & a funeral"
- Lito Vitale: "La historia reciente"
- Bob Dylan: "World gone wrong"
- Pink Floyd: "The division bell"
- Henry Purcell: "Welcome to all the pleasure odes"
- CPE Bach: "Sonates" (...)

#### Cintes de vídeo:

- Astèrix el Gal
- Evolució i prehistòria
- Gregory Peck: Leyendas de Hollywood
- Lucky Luke: La balada dels Dalton
- La destrucció de la vida. ♦

## Nou accident mortal a la Ronda

Després de tancar l'edició, quan aquest LLUCMAJOR DE PINTE EN AMPLE ja estava en procés d'impressió, una nova mort s'ha afegit a l'estadística de la Ronda, Francesc Rigo Veny, de 78 anys, ha mort poc després que un cotxe l'arrossegàs mentre travessava la Ronda l'horabaixa del dissabte dia 4 de Desembre.

Durant el diumenge, els veïnats de la Ronda i altres ciutadans tallaren el trànsit i es manifestaren demanant mesures de seguretat. "**Mort no, semàfors sí**" fou un dels lemes de les pancartes. Una representació s'entrevistà amb el batle, i va dir que els havia informat que la instal·lació de semàfors no és competència municipal.

Al pròxim número de Lluçmajor de Pinte en Ample hi trobareu informació més detallada. ♦

## De Mallorca al Senegal

### Viatge al país dels noon i dels wòlof

Aquest és el títol del primer llibre publicat per Bartomeu Perelló, professor de Filosofia a l'IB "Maria A. Salvà" de Lluçmajor

Aquesta és la crònica d'un viatge que, com gairebé tots, és d'anada i tornada. Començà a s'Arenal de Lluçmajor, on viuen i treballen els venedors senegalesos que l'autor va conèixer fa uns anys. L'impacte d'una altra manera de pensar i d'actuar va fer que Tomeu Prohens creàs una comprensió més profunda d'aquell món misteriós, i amb aquesta intenció anà al Senegal, concretament a la regió de Thiès, per viure entre els wòlof de la capital i els noon dels pobles de Fandène. És un llibre sobre una gran varietat d'aspectes de la vida africana i moderna, i el lector hi podrà trobar, entre altres coses, reflexions sobre l'amistat, la possibilitat d'entendre el codi interpretatiu d'altres cultures, històries de bruixeria, zombis, esperits, el progrés, la immigració... -sempre que sàpiga llegir amb atenció- fins i tot trobarà algunes de les respostes que Bartomeu cercava. La tornada és retrobar els africans que viuen a Mallorca i veure com, allunyats de les seves terres, continuen respectant les tradicions i els sistemes de pensament que els caracteritzen. Aquest llibre és, en definitiva, un diàleg sobre la comunicació i la possibilitat d'aprendre dels altres. ♦



**Antònia Maria Prats Garcia**  
Associada n. 564

**P**

**PRATS - GARCIA**



**ASOCIACION EUROPEA  
DE  
PROMOTORES INMOBILIARIOS**



Plaça Espanya, 59 - 1r - esq. • Tel. 12 07 24  
Fax: 12 06 74 (Lluçmajor)



## Grup Muntanyisme Lluçmajor

Excursió del mes

### El puig Tomir

*El pas del Diable*

El puig Tomir (1.100 m.) ha esdevingut un clàssic dins l'excursionisme illenc; no tant per la seva alçada com pel fet d'estar relativament aïllat de la resta dels puigs de la Serra, fet que el converteix en un excepcional mirador tant cap al pla com cap a la resta de la Serra.

També ha contribuït a aquest classicisme la relativa facilitat per pujar-hi, prou empinat, això sí, però sense pèrdua i no gaire llarg el camí.,

Nosaltres no en farem ús de la "via clàssica" més que per a davallar. La pujada la realitzarem per l'expressiu *Pas del Diable*, que ens representarà fer una mica més de camí, però compensat pel paisatge.

L'itinerari serà, passa envant passa enrera, el següent: *Menut - Binifaldó - Camí vell de Pollença /Lluc - Font de Muntanya - Ses Coasses - Pas del Diable - Coll del Puig de Ca de Míner - Puig Tomir - Font des Pedregaret - Binifaldó - Menut.*

Elements arquitectònics remarcables d'aquesta excursió, apart de les cases de possessió, són dues cases de neu: la del Tomir i la de Fartàritx. Aquesta darrera és excepcional ja que és l'única a Mallorca amb coberta de teules sobre volta de canó de pedres; encara la conserva.

Aquesta excursió tenim prevista dur-la a terme el proper **diumenge dia 18**, si voleu acompanyar-nos convidaria vos apuntàssiu, o bé al *Centre d'Informació Juvenil* o bé a la seu del *Grup Muntanyisme*, abans de dijous dia 15 de desembre. Recordau que les places d'autocar són limitades. ♦



**SA FILOA**

C/ MELIÀ, 3 LLUCMAJOR

## DOLÇ I SALAT

FRUITS SECS

CONGELATS

POLLASTRES A L'AST

*Plaça d'Espanya, 8 - Tel. 66 24 06 - LLUCMAJOR*

## PERRUQUERIA PUIGSERVER

**HORARI:**

**De dimarts a divendres:**

de 9 a 12 i de 15 a 19

**Dissabtes:**

de 8 a 17

*C/ Orient, 8 - Tels. 66 20 08 - 66 11 12 - 64 05 14*

## RESTAURANT

# GRAN VIA

NOCES - BANQUETS - COMUNIONS  
I BATEIGS

*Informació: Tel. 66 03 17 - LLUCMAJOR*



## CENTRE ÒPTIC EXPOLENT

LENTS DE CONTACTE  
CONTROL VISIÓ

M. Paloma Garí  
Optica Optometrista  
Contactòloga

*C/. Berga, 26 - Tel. 26 33 74*

*S'ARENAL*

## CLINICA DENTAL

Dr. Ll. Galmés Ferrer

**HORARI:**

Dilluns, dimecres i divendres (9 a 14)

Dimarts (9 a 13 i 17 a 19). Dijous (9 a 13)

Divendres horabaixa (16,30 a 20 h)

*Carrer Major, 77 - Tel. 66 20 17 - LLUCMAJOR*

S'Arenal

## Inaugurat el nou centre social per a la 3<sup>a</sup> Edat



*El P. Jordi Perelló TOR va fer la benedicció del nou centre social.*

**Tomeu Sbert**  
**Foto: Quintín**

Fou inaugurat el nou centre social per a les persones majors. Situat al carrer Formentera cantonada amb carrer Terral. Ve a cobrir una necessitat sentida des de fa anys.

La inauguració fou a càrrec del president del Govern Balear, Gabriel Cañellas junt al batle de Llucmajor, Gaspar Oliver, majoria de regidors i altres autoritats.

La benedicció, a càrrec del P. Jordi Perelló, ecònom de s'Arenal.

El nou edifici consta de planta baixa, un pis i soterrani. Les diferents instal·lacions estan distribuïdes segons els serveis propis a donar a persones majors i amb exigències modernes.

L'Associació que ens ocupa, que des d'ara podrà disfrutar d'aquest nou edifici, des de la seva fundació el dia 11 de juny de 1986, sempre ha tingut la seu social dins s'Arenal de Llucmajor. Constituir-se fou idea d'un grupet de gent jubilada i que tingué les primeres reunions al bar

"Aquí Me Quedo" de la Plaça Major. El primer president fou Josep Gausach Puig.

Al cap de pocs mesos passaren a ocupar els baixos de l'Església Parroquial, generosament cedits fins ara. També han estat presidents dels esmentats associats, Gori Daureo Fulgeira. A la mort de Daureo ocupà la presidència Fermín R. Risso Cal. Enguany es convocaren eleccions i sorgí elegit màxim responsable, Julià Puig Oliver.

Després de la inauguració es va servir un refresc a tots els presents i, els parlaments foren a càrrec dels senyors Oliver, Socías, Puig i el tancament de l'acte per part del president Cañellas.

### VIII Mostra de cançons de Nadal

Els dies 19 i 20 d'aquest mes de desembre, a l'Església Parroquial arenalera, tindrà lloc una Mostra de Cançons de Nadal, en la seva vuitena edició. Hi participen els col·legis: Francesc de Borja Moll, La Porciúncula, s'Algar, Públic s'Arenal, Públic Son Verí, Sant Vicenç de Paül, Escoleta



Municipal d'Infants s'Arenal; Escoleta d'Infants s'Aucellet i Guarderia Petitó.

Organitzen: Parròquia s'Arenal, Associació Juvenil Amics dels Reis d'Orient i Associació de Veïnats Son Sunyer de s'Arenal, amb el patrocini de l'Ajuntament de Palma i del de Lluçmajor.

### Set mil cinc-cents milions de pessetes

Són molts de milions. No els pareix?. Però aquesta és la notícia. Aquest mes passat, la secretaria de l'Estat de Medi-Ambient i Vivenda, des de Madrid, s'ha compromès davant el responsable balear d'Obres Públiques, Bartomeu Reus que set mil cinc-cents milions de pessetes procedents dels fons de cohesió habilitats per la Unió Europea per a Espanya, es destinaran a la finançació de la construcció de depuradores de la Badia de Palma i que comprenen al mateix Ciutat, Lluçmajor, Calvià i per altra part, també, Maó-Es Castell.

### Notícies Breus

El C.N. Arenal cuidarà d'una part de l'organització del "XXVI Trofeu Princesa Sofia: de vela, que tindrà lloc el proper mes d'abril. Les categories 470, Finn i Tornado corresponen al club arenaler.

-La U.D. Arenal (futbol) va empatar (1-1) a Santa Eulàlia d'Eivissa i (0-0) davant el Poblense al Camp Municipal de Son Verí.

-Quatre humoristes, ens han dit que Jaume Bauça (ex-entrenador del Mallorca) tornarà a entrenar la U.D. Arenal.

Així acabar la feina que va deixar per fer la temporada que va anar al Mallorca. I també aclarir, a la fi, si ha cobrat o no.

-Es disputà l'anyal "Memorial Toni Ferrer" de vela. Molta participació i èxit esportiu.

-L'equip de Primavera, de voleibol, s'Arenal-Can Montes, està aconseguint importants i convincents victòries, tant al polisportiu de Son Verí com en sortides a la península.

-Alguns equips nacionals i estrangers de ciclisme, amb els millors corredors a nivell mundial, tenen reservades places a hotels de s'Arenal per quan comencin la preparació de la propera temporada, per a proves com el Tour de France; la Volta a Espanya; el Giro d'Itàlia i altres importants confrontacions del ciclisme.

-Es varen aprovar noves bases a regir per als serveis i concessió dels serveis de la cantina del Camp Municipal d'Esports de s'Arenal.

-Un grup de gent que viu a s'Arenal-Palma demana la construcció d'una benzineria més avinent que la del carrer de Sant Cristòfol. Escrit queda.

-L'Ajuntament ha demanat subvenció econòmica al CIM per asfaltar carrers de Badia Gran, segons el projecte redactat per l'arquitecte Salvador Stela, a l'exercici de 1995.

-Una fregidora d'oli encesa fou la causa d'un incendi declarat a l'hotel Bella Playa, amb evacuació dels clients, corregudes i espants. No succeïren desgràcies personals.

-Alguns turistes, els dies que fa sols, aquests primers dies de desembre, hem vist com encara proven de banyar-se a les aigües de la nostra platja. ♦

## JOIERIA I RELLOTGERIA



**Ens visiti, ens demani  
preu i compari.  
Tenim els millors preus!  
Novetat especial:  
Fotos gravades en  
plaques d'or**



*Plaça Espanya, n. 24 - Tel: 66 16 02 (Lluçmajor)*

**LENCERIA**

**Llaços i Botons**

**MERCERIA**

**COSMETICA**

**PERFUMERIA**

**REGALS**

**ROBA INTERIOR**

*Infants, home i dona*

C/ Major, 101 - Tel. 12 01 34 (Llucmajor)

**CARNISSERIA ■ XARCUTERIA**

**ZANOQUERA**

---

**GARCIA**

Plaça Espanya, 62 - Tel. 66 13 02  
LLUCMAJOR (Mallorca)

**Viajes**

**Xaloki, s.a.**

G.A.T. 687

**Sortida Especial**

**CAP D'ANY VENÈCIA**

Sortida: 28 de desembre  
Tornada: 1 de gener

36.600 pta.

I ara també al **SUPERMERCAT**

**PROHENS** de dilluns a divendres

de les 17'30 a les 19'30 hores

**Tel. 12 01 64. LLUCMAJOR**

C/ Maria Antònia Salvà, 38

Tel. 26 74 50 • Fax 26 90 00

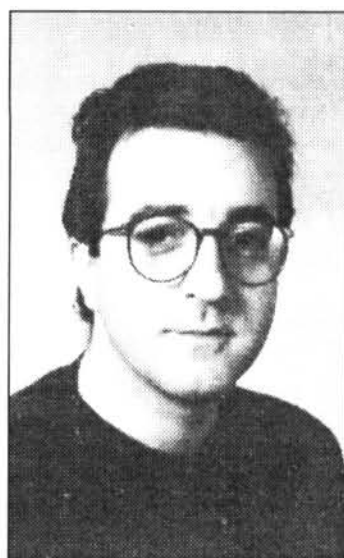
*S'ARENAL*



## Quatre mots

### Pep Buades, President de l'AA.VV. de s'Estanyol

Coloma Julià



-Per què l'elegiren president de l'Associació de Veïnats de s'Estanyol?

-Perquè a la junta anterior hi havia dotze persones amb opinions molt dividides. Jo vaig demanar opinió a tothom, vaig aglutinar molta gent... Entràrem setenta persones a l'Associació; i el fet que la presidenta estava d'acord amb l'ampliació del Club Nàutic va provocar que es fessin noves eleccions.

-Quina línia seguirà la nova associació?

-Sóc el portaveu d'una tasca comunitària, de 180 socis. Som catorze persones a la junta, però ens reunim cada setmana una quarantena de persones. Actuam de manera assembleària.

L'objectiu primordial de l'Associació és que no es faci l'ampliació del Club.

-Quines són les activitats més immediates?

-Les activitats són de tres tipus:

L'acció pública, per conscienciar la gent (les pancartes, la recollida de firmes i venda de camisetes a les Fires, i ara un concert i torrada). Les activitats seran més radicals, com més radicals siguin les accions del batle. Tenim problemes burocràtics per part de l'Ajuntament. A la delegació del Govern existim legalment com a Associació, però a l'Ajuntament no.

L'acció jurídica administrativa. Un misser revisarà els possibles canvis al projecte que no han sortit a llum.

Alguns de nosaltres som socis de número del club i intentarem una altra assemblea general per tal que el club arribi a renunciar al seu propi projecte.

-Com veis el futur del port esportiu de s'Estanyol?

-Confiam que no se farà. No sé per quina via ho aconseguirem però som optimistes. De moment el Govern Central ha impugnat el Pla Director de ports esportius. ♦



## Recicla la teva vida - III



**Grup de joves. Parròquia Sant Miquel**  
**Foto: J. Vidal**

Ja s'acosta Nadal!. És un temps de Felicitat, d'Amor i Solidaritat. Aquests desitjos no es poden realitzar individualment, però sí és possible en grup i ara tenim una oportunitat de fer feliç un grup de persones necessitades.

Com ja sabeu, el Grup de Joves de la Parròquia nostra fa un grapat d'anys que intentam aconseguir-ho d'una manera molt senzilla, però molt significativa, com és amb la campanya RECICLA LA TEVA VIDA.

Gràcies a la col.laboració de molts de mallorquins hem aconseguit un augment en la recollida de paper i vidre en els nostres pobles, hem passat de 18.000 quilos de paper en el mes d'Abril a 169.250 quilos al mes de Setembre; i dels 4.000 quilos de vidre en el mes d'abril a 254.490 quilos al mes de setembre. Aquestes xifres són significatives, però encara podem augmentar-les perquè, la veritat, no són suficients. Hem de destacar que d'un temps cap aquí hem avançat molt però encara podem millorar.

Hem d'agrair la col.laboració de l'Ajuntament amb la instal.lació de contenidors de paper i vidre, però hem de dir que són clarament insuficients per a la nostra població, ja que sempre vessen.

Hem de pensar que les coses que a nosaltres no ens serveixen com són roba, paper i vidre aporten treball i felicitat a persones més desafavorides i per això un any més seguim fermes a la nostra campanya RECICLA LA TEVA VIDA III, per això vos convidam a col.laborar amb nosaltres, i ho podeu fer de dues maneres: la primera, deixant el paper, la roba o el vidre dins bosses o capsas damunt les

voravies, i la segona posant-hi les mans, perquè com més siguem millor ens ho passarem.

**LA CAMPANYA TENDRÀ LLOC EL PROPER 7 DE GENER A PARTIR DE LES 14'30, pensau a treure les coses quan hagin passat els femeters, i si voleu participar-hi vos convidam a venir a les 14 hores a la rectoria; tots sereu bevinguts.**

Estam conveçuts que aquestes campanyes són una manera senzilla i entenedora de viure la solidaritat real amb els més desafavorits.

**NOTA: Si algú té molt de material emmagatzemat pregam que ens avisin i ho tendrem en compte. ♦**

**TALLER MECANICO**  
**NOGUERA**

**DEL MOTOR I DE L'AUTOMÒBIL**

Pedro Noguera Enseñat

AGENT OFICIAL

Taller autoritzat



automòbils



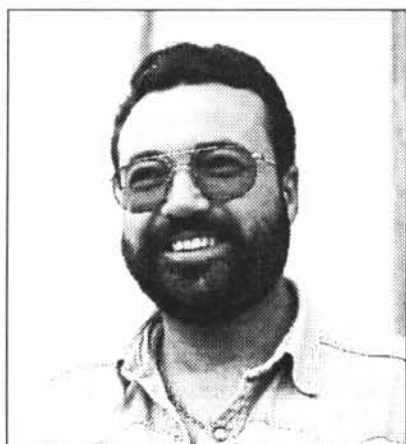
**PIVA MOTOR S.A.**

C/ Ripol, 30 - Tel. 66 22 13



# Enquesta

**Estau d'acord a donar el 0'7 % com a ajuda al Tercer Món?**



**Antoni Cardell,**  
Professor d'Autoescola

12 -Consider que sempre està molt bé ajudar el proïsme. El que passa és que de vegades pensam enfora i també hi ha gent que es troba a prop nostre que també necessita una ajuda semblant. Ara bé, encara que sigui amb una petita aportació, crec que tota ajuda és bona i s'ha d'ajudar sempre que es pugui, amb un 0'7, un 0'4, el que sigui.



**Antoni Ferrer,**  
Empleat de Banca

-Trobo que és ben necessari ajudar el Tercer Món. Trobo que tothom hauria d'ajudar perquè la gent de per allà ho necessita i nosaltres, si tenim una mica de sobra és millor que col·laborem tots.



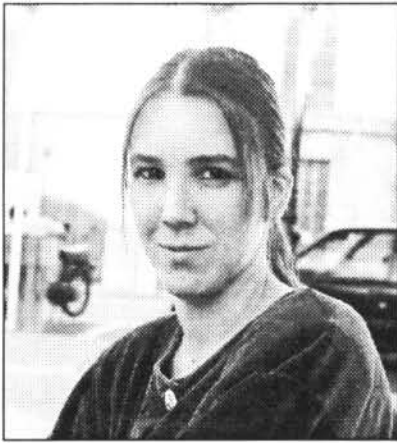
**Encarna Muñoz,**  
Empleada de neteja de l'Ajuntament

-Està molt bé perquè la gent que té més ha d'ajudar a qui té manco. Per tant, crec que és un cosa molt positiva.



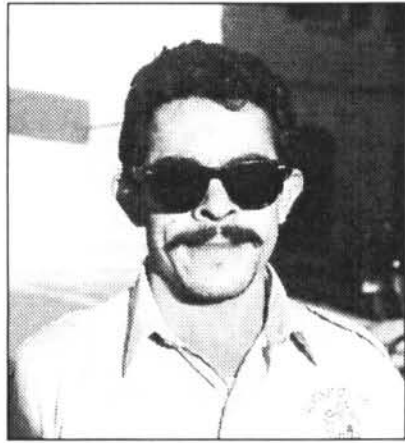
**Joana Prohens,**  
Estudiant d'Empresarials

-Crec que bé, perquè són països poc desenvolupats i crec que si volen que s'hi promoguin llocs de treball i sistemes per poder viure, necessiten recursos econòmics que els facilitin el muntatge de tota una infraestructura perquè després ja puguin funcionar tot sols i mantenir-se ells mateixos.



**Aina Isabel Rosales,**  
Deponedora de botigues i mercats

-Jo ho veig molt bé. És normal perquè si tothom reparteix una mica del que té pot ajudar el proïsme. Em sembla beníssim.



**Tomeu Vicens,**  
Empleat de neteja de l'Ajuntament

-Ho veig bastant bé. La gent del Tercer Món té molts problemes i supòs que se'ls ha d'ajudar sempre.



## 0'7 % ja!

Joan Vidal Bibiloni



Qui de nosaltres no quedarem impressionats pels crims de S.O.S. d'unes monges a Ruanda?

Qui de nosaltres no ha quedat amb la boca oberta davant les imatges esgarrifoses que ens arribaven de les matances entre tribus rivals a Ruanda i de l'èxode que provocaven?

Qui de nosaltres no ha sentit en els nostres representants polítics declara per activa i per passiva que no hi ha dret i que ens hem de solidaritzar amb els més pobres?

-Tots aquests fets penetraren molt profundament dins la nostra societat, moltes persones i institucions es posaren en marxa per fer efectiva l'ajuda en la mesura de les seves possibilitats. Tota aquesta moguda solidària en favor dels necessitats ruandesos va anar creant una mentalització molt forta sobre la necessitat de compartir i ser solidaris per poder construir un món en pau i germanor.

Però, no només es creà una conscienciació davant aquest problema, sinó que de sobte un grup de gent compromesa amb la construcció d'un món més just tengué memòria històrica i es recordà que els països desenvolupats l'any 1960 per tranquil·litzar la seva consciència i a proposta de l'O.N.U. Firmaren l'acord de destinar un 1 % del seu P.I.B. (Producte Interior Brut) als països en vies de desenvolupament. La cosa quedà molt bé damunt els papers i tothom content. Però, el que passà fou que els papers no consonaven amb la realitat i l'any 1972 intentant que les coses fossin més reals es va reduir l'aportació al famós 0'7 % i sembla que tots quedaren contents.

Després de la firma de l'acord, ja es tornaven tenir un caramull de declaracions i papers firmats, però al cap de poc temps l'O.N.U. comprovà que les coses no funcionaven com estaven escrites i l'any 1974 recordà als països firmants que era necessari complir l'acord firmat en bé de tots. Finalment l'any 1992 a la cimera de Río es tornà recordar el mateix.

A partir d'aquests moments les ONGS (Organitzacions no Governamentals) posaren fil a l'agulla i començaren la seva tasca de treball i conscienciar de manera silenciosa, però efectiva. El que és cert, és que tots aquests fets han obert els ulls a molts de joves, i no tan joves, i els han impulsat a manifestar-ho públicament amb acampades i campanyes, com ho feren els nostres alumnes de l'I.B. Maria Antònia Salvà. Però, sobretot, aquesta moguda ens ha duit a recordar als nostres governants que dediquin una part dels nostres impostos a complir el compromís adquirit.

Aquest fet pareix que no ha caigut bé als nostres governants, i de sobte els ha entrat una amnèsia històrica i no recorden les seves declaracions ni els acords firmats. Però el que sembla, és que donem excuses de mal pagadors i ara es recorden de tots els mals de la nostra societat i la necessitat urgent de solucionar-los.

Però, senyors governants siguem seriosos, com és possible que quan Càritas publica les xifres de pobres del nostre país regatejam a la baixa?, com és possible fer discursos i assistir a conferències sobre l'ordre internacional afirmant estar d'acord amb la necessitat de crear un nou ordre mundial?, com és possible que a l'hora de pujar els impostos sempre mirem els països del nord d'Europa i ara no en volem saber res?, no serà que ens fa por saber que ells hi dediquen un 1% del P.I.B. a l'ajuda al Tercer Món?, com és

13



*Les fotos són de la campanya de recollida de firmes i material didàctic realitzat a l'I.B. Maria Antònia Salvà de Lluçmajor el curs passat 1992-93.*



14

possible fer realitat un model educatiu on el valor solidari-  
tat, entre altres, s'ha de potenciar?

Evidentment, no és hora de formular moltes de pre-  
gunes, sinó que és hora de valorar actuacions concretes, ja  
que aquestes són la millor contestació i el millor camí per  
qüestionar moltes de les excuses que es posen. Actuacions  
moltes de vegades anònimes i plenes d'esforç per part  
d'aquells que han volgut posar-hi les mans, i si no com va-  
lorar els 2.000 milions que Càritas ha enviat a Ruanda,  
quants de petits donatius hi ha?, com podem valorar l'aju-  
da replegada per diferents organitzacions per tantes de vies  
com imaginació han tengut els seus membres o com valo-  
rar l'esforç personal d'aquells que han deixat els seus llocs  
de residència per fer-se presents, i finalment, com valorar  
la participació i el testimoniatge que han donat tantes de  
persones acampades en senyal de protesta i de petició.

Crec que tot això ens ha de fer pensar a tots, el que im-  
plica o les conseqüències que ha de tenir parlar de solida-  
ritat, perquè és vera que no basten només les campanyes,  
hem de passar a l'acció i al compromís personal dins la vi-  
da de cada dia; però també és vera que a través d'elles  
mostram la nostra sensibilitat davant un problema que ca-  
da vegada ens anirà afectant més, ja que dins una gran fa-  
mília com és el món cap membre no pot dir això no és pro-  
blema meu. **TOTS HI SOM CRIDATS**, i si no sabem o  
no volem donar resposta com a societat ens hem de dema-  
nar **QUIN FUTUR VOLEM CONSTRUIR O DEIXAR  
A LES GENERACIONS FUTURES?**

Després de 34 anys d'història, crec que ja hem ten-  
gut el temps suficient per adequar la nostra realitat  
econòmica a una mínima solidaritat. Per això, 0'7 %  
JA! ♦



## SEMAR

**INDUSTRIES SEMAR, S.A.**

C/. Tomàs Monserrat, 6 - 8

Tel. 66 01 57 - Fax: 66 29 01 (LLUCMAJOR)

DISTRIBUCIONES



*La Sirena, S.A.*

**EMBOTITS**

**CUIXOTS**

**FORMATGES**

Avd. Carles V, s/n. Tel. 66 23 11 (Llucmajor)



## Quaderns de Fum Major

### El sopar de les xutes i els paraxutistes (i les casetes, i altres runes)

Miquel Cardell  
Fotos: C. Julià.

**M**e vaig comprar una caseta a Lluçmajor... canten, a ritme de "ranchera mejicana" els Ossifar, des del seu nou àlbum de cançons. Són una banda d'èxit popular

innegable i a vegades clamorós, que sol despertar entusiasmes o fòbies, reaccions sovint visceralment i intuïtives, però que podrien ser l'excusa d'una interessantíssima investigació d'ordre quasi antropològic, que podria obtenir conclusions il·luminadores sobre la nostra realitat social i ideològica a partir dels tics i trets fonamentals de l'estètica ossifarenc, de l'humor, que és una forma de comunicació que requereix un grau important de complicitat, d'acord implícit o, si més no, un conjunt d'informacions compartides.

Deixarem anar la propensió a la vena escatològica més fàcil, a la llarga, per acumulació i cansament, barroera. En parlar de merda ja reïm, però a força de parlar-ne sempre en la mateixa clau, podem acabar emmerdats i avorrits. De moment sembla que no és el cas del públic Ossifar, per ventura perquè la banda ho embolica tot amb un acompanyament musical notable, té gràcia en l'ús musical amb fins paròdics, i assoleix, en algunes cançons, caricatures identificables de personatges o comportaments quasi arquetípics de la nostra societat, que enriqueix amb les capacitats histriòniques dels capdavaners de l'espectacle. Tot això amb prou ambigüïtat per deixar-nos amb el dubte de si se'n riu del castellorquín ossifarenc perquè parla castellà a pesar de no saber-ne perquè no és la seva llengua pròpia o perquè, tot i canviar de llengua, és in-



capaç de fer-ho bé.

Sia com sia, la cançó que citava fa pensar en la imatge que Lluçmajor projecta a la resta de l'illa: un lloc on comprar-se casetes (fixau-vos en el terme: casetes, no cases) amb barba-coa i safareig piscinós: territori xaletero.

Aquests dies, també, l'amic J, fotògraf, em parla d'un treball que du a terme sobre el Puig de les Bruixes, i de les dificultats, la impossibilitat pràctica, de fotografiar-lo des de certs angles sense que entrin en l'enquadrament algunes de la tractalada de casetes que s'han anat construint per aquells entorns, a la banda de Lluçmajor, com especifica. En diu també que ha decidit fer així i tot aquestes fotografies, perquè totes les traces són de que cada cop serà pitjor.

Són cops de maceta sobre una evidència, la de la balearització descontrolada de les zones interiors del municipi, les tradicionalment dedicades a l'agricultura o la garriga. Una feta probablement inevitable, en la

mesura que es tracta d'una activitat que ha ocupat el buit que deixava una altra, una forma de viure en retrocés i per la qual no hem sabut trobar alternativa millor. I és cert que el xaletisme produeix beneficis econòmics a la vila, al sector del comerç, al de la construcció, al propietari de mitja coterada que només donava malsdecaps i provocava despeses (i ja era l'aparcament i l'abocador dels tres xalets veïnats) i ha trobat comprador a preu quasi de solar. Però és igualment cert que la reconversió de foravila en zona de segona -i primera- residència i d'agricultura de cap de setmana requeria una ordenació que s'ha fet tard, malament i no s'ha aplicat. Fa anys i anys que veus ciutadanes ho denuncien i s'han succeït els partits de distint signe al poder municipal, però la política de deixar consumir els fets i ja ho veurem no ha mudat de forma perceptible.

Per no parlar de les conseqüències de l'arribada a un indret d'una nova població que no en coneix ni respecta





les normes de convivència que fins al moment havien funcionat. Per no recordar que no és el mateix parlar d'una dotzena, o un centenar, de caçadors, cercadors de caragols, espàrrecs, esclata-sangs, que multiplicar aquesta xifra.

La planificació territorial, l'aplicació de les normes vigents, les mesures de disciplina urbanística sempre oblidades, són una de les grans i greus assignatures pendants de Lluçmajor. Mentre no s'apliquen, els ciutadans que estam sotmesos a la llei de veres som objecte d'un agravi, i l'equilibri territorial del municipi sembla un vaixelle que fa aigua arreu. Ara, ja ens fan cançons i tot.

◆◆◆

Segurament tota la senyaleria que la xaletera gent ha inventat, ja que no tenen la cultura de l'indret, el coneixement ni les paraules per identificar arbres, camins o altres senyes, la decoració viària feta d'atuell de plàstic o pneumàtics penjats dels ametllers, de pintures rupestres a tanques i parets no durarà prou. Però si hi ha futur i té arqueòlegs, tendran feina amb les restes que la xaleteria deixi.

De moment, i amb retard, l'autodenominada Conselleria de Cultura ha donat per enllestida la Carta arqueològica de Mallorca, un catàleg segons el qual al terme de Lluçmajor hi ha 198 jaciments arqueològics, dels quals 23, citats a censos anteriors, no s'han localitzat o han desaparegut. És una xifra alta, la més alta després de la de Manacor, que fa pensar en vides anteriors sobre aquest territori. També fa

pensar en creus de terme aterrades i perdudes, en patrimoni urbà esbucat, i d'aquí només hi ha una passa a mostrar-se pessimista sobre el profit real que pot desprendre's dels nous coneixements, per molt que els declarin béns d'interès cultural. Esperem que no sia així, que al manco tot plegat pugui garantir que, si no s'estudien, expliquen i excaven, al manco no es facin malbé, i s'estalviïn.

Segur que, d'aquesta riquesa, el poblat de Capocorb n'és la joia: segurament el conjunt talaiòtic més important i peculiar de l'illa, i un dels conjunts megalítics destacables de la Mediterrània. De moment serveix com a coartada a un bar fet amb la llicència per fer una barraca de guardar ormetjos, si no hi ha hagut novetats recents.

Si la nostra societat, i els qui la dirigeixen, són tan poc sensibles a l'argumentació cultural, al valor patrimonial -per molt que el patrimonialisme sia una de les seves coartades ideològiques- pot ser ho són més a l'argumentació econòmica, que aquí acaba sent sinònim de turística. La progressiva excavació de Capocorb, el conjunt en si i un museu arqueològic podrien ser -ja no parlaré de la seva conveniència històrica i cultural- un atractiu turístic de primer ordre. I no gastarien tanta d'aigua com un camp de golf, tot i que tampoc no semblen tenir padrins tan influents.

◆◆◆

Les drogues. Vet ací un terme que se sol usar d'aquella manera, en un sentit mig legal (són drogues les

que estan prohibides) o socio-moral (usar-les està malament). Sobretot, se sol usar així, en general, és a dir d'una forma generalitzadora, perillosament imprecisa. I el fet és que hi ha drogues permeses que poden arribar a ser, són de fet, més perilloses com d'altres il·legals: és el cas de l'alcohol i del tabac, sense anar més lluny i aficar-nos en dioxines d'incineració de fums i altres contaminacions. O la cafeïna, ja que en parlàvem: resulta que això del cafè amb llet per berenar, el tallat de mig matí més el cafè havent dinat també és addictiu, pot provocar síndromes d'abstinència, etc. És un tema ample i complex. Podríem començar recordant com l'ús de drogues, de substàncies modificadores de la consciència o la percepció, és tan vell com la humanitat, i tan extès pel món com l'home. Podríem seguir recordant un vell eslògan: Droga més prohibició igual a Al Capone, droga legal igual a Freixenet. No sé si és una exageració però defineix una opinió documentada i estesa. Una part important de les malvestats físiques provocades per la drogadicció actual deriven més de l'adulteració que de les substàncies mateixes. La quasi totalitat dels delictes relacionats amb drogadicció, que són la majoria, deriven d'uns preus altíssims, que són conseqüència de la prohibició i les màfies, no del cost de les substàncies. Els guanys d'aquestes màfies, els capos de les quals no solen ser detinguts, són una amenaça, una realitat ingent, de bilions i bilions de doblers negres infiltrats a l'economia mundial o invertits en corrupció. Els anys 20, quan la cocaïna i la heroïna eren legals als USA un estudi demanat pel Congrés demostrava que el consum disminuïa en relació a la població, els delictes relacionats amb aquestes drogues eren mínims, i la majoria dels addictes feien una vida social pràcticament normal (fins que la prohibició de l'alcohol va fruitar màfies, i, quan es va acabar la llei seca, aquestes decidiren dedicar-se a l'heroïna). Com s'ha demostrat que drogues com el haixix, consumides amb moderació poden ser tan inòcues com el cafè d'havent dinat o el glopet de suc d'havent soplat. I el canvi d'aquestes a altres més fortes és més fruit que es compren a un mateix mercat negre, que a altra cosa.

◆◆◆

Són arguments que comparteix

molta gent, partidària de la legalització de certes substàncies, que la persecució no ha pogut eliminar. En tot cas, queda l'argument definitiu de la llibertat personal.

Sia com sia, en aquest com en tants d'altres afers, hi ha un camí que no es pot deixar de transitar: el de la informació seriosa, rigorosa, exhaustiva, i, si voleu, insistent. De la família a l'escola i els mitjans de comunicació. Una informació que s'ha d'allunyar de tòpics, generalitzacions i inexactituds. Un adolescent mal informat, que ha fumats tres porrets i ha comprovat que no hi havia res de terrible pot fer l'equació igualment generalitzadora: si aquesta droga va així, perquè no hi han d'anar les pastilles, l'esnifada, el cavall? Les generalitzacions irresponsables solen servir per fer "quedar bé" el que profereix frases rotundes que el públic vol sentir com ara "drogues no", i per confirmar opinions que ja es tenien abans de l'eslògan: els qui estan en contra, més en contra, i aquells que s'identifiquen en un grup, en certa antissocialitat o marginalitat, o en el prestigi del prohibit (per exemple, adolescents) poden veure reforçat tot el contrari: la xuleria fatal de l'altra cara.

M'he embarcat en aquesta reflexió per deixar clar el meu convenciment que actes com aquella cremada de xeringues amb exhibició paraxutista de s'Arenal, si per una cosa no servia era per incidir realment en el problema de l'abús de substàncies psicotròpiques il·legals o legals.



Ara, fa un parell de setmanes, El Dia del Mundo publicava una informació segons la qual aquell acte va tenir una subvenció de devers un milió de l'Ajuntament de Lluçmajor. 160.000 pta. havien de servir per pagar les despeses de l'espectacle del Club Halcones, però varen anar a les mans de l'ex-falangista i ex-membre d'ASI, ara dissident descontent, Sebastià Barceló, sempre segons l'esmentada informació. La resta, 255.000 en publicitat i impremta, 216.000 en un sopar (!) durant el qual es va imposar una medalla al batle de Lluçmajor que potser era una de les insígnies incloses al pressupost de 375.000 (!!) invertit en plaques i insígnies. I és de témer que al sopar se servís alcohol, es prenguéssin cafè i més d'un acabàs amb el cigarret o el puro de rigor. Cosa que no passaria d'aquí si la bauxa no l'haguéssim pagat no-



saltres del pressupost municipal. Del mateix que no dona per destinar-ne el 0'7 % als famèlics del tercer món, o per pagar d'hora les factures. Però segur que el batle va quedar d'allò millor davant els assistents i a la foto "antidroga" i de nul·la incidència en la problemàtica real de les addiccions.

El que sí que s'hagués pogut fer amb aquest milió, per exemple, hauria estat una campanya intensa i extensa d'informació sobre drogues, i potser sobre més coses, jo que sé, Sida, sexualitat, als joves llucmajorers, als centres d'ensenyament. Però potser la foto no seria tan espectacular com aquells milenars de xeringues presumptament (i increïblement) aplegades de ves a saber on i ves a saber com.

Perquè el milió del nostre endeutat Ajuntament (aquesta és una altra, pendent dels resultats d'una desapareguda auditoria) va sortir del pressupost d'Acció social, destinat en teoria a atendre els més abandonats i necessitats, vells, guarderies, assistència domiciliària, etc. I es va desprendre passant de la coordinació amb el CIM, que és la via habitual per les coses de prevenció de drogadicció, que d'altra banda tenen poc que veure amb destrucció de xeringues. Els drogadictes del Refugi no tenen per pagar el menjar, però nosaltres feim vegues al Club Nàutic, vegues d'Acció Social. Torna a ser la política entesa com espectacle de gests buits, com a ús del poder per fer campanya electoral de gestos. Res de nou, tampoc.



Una altra consideració és la rela-

tiva a la notícia i la seva oportunitat, després del trencament del pacte municipal i d'ASI. No puc deixar de recordar que el periodista i el mitjà són una de les vies habituals de les filtracions informatives o notes oficioses i oficials de Rabasco. I la notícia té massa traces de provenir del mateix ajuntament nostre.



Vendre mercaderia política capciosa, ideologia en mal estat, tòpics adulteradors de consciències és també una forma d'alienació. El tràfic de mentides és tan nociu i perillós com tants d'altres. I segurament tan inevitable, tan atemptatori contra la dignitat i la llibertat d'elecció dels ciutadans, que requereix informacions sòlides i constatables, no exhabruptes abstractes i gesticulatoris. Però s'acosten les eleccions. Han començat els remors, els globus sonda volategen per l'atmosfera local. I totes les isòbares polítiques parlen d'avoriment, electoralisme buit recerques d'un nom, una cara (mai tan ben dit), una imatge que encobreixi mancances de projectes polítics, de futur, de prioritats per a la vila. Suposant que l'endeutament existent doni per tant. Com em preocupa veure que els tords volen igualment baixos, encara, pel que fa a la constitució d'una candidatura progressista, oberta, pot ser, més que nacionalista, amb bagatges i arguments contra l'ultranacionalisme espanyol dominant. I la necessitam com el pa. Un temps, als catalans, ens calien cançons, segons la dita famosa. Ara i aquí ens calen polítics. Qui ho havia de dir. ◆



# Cartes

## Dues alcaldades del senyor alcalde

**Josep Buades Matamalas.**  
President de l'Associació de Veïns de s'Estanyol.

Agraeixo, Sra. Directora, la publicació d'aquesta carta i vos salut atentament:

La primera, en aquesta mateixa revista, en obligar-la a retirar de les passades Fires l'estand pel simple fet de defensar la veritat, amb crítiques a l'ampliació del port de s'Estanyol.

Contra aquesta "alcaldada" manifestem el nostre total adheriment a tots els comentaris i també a la carta oberta de D.Joan Monserrat, publicats en aquesta mateixa revista el passat mes de novembre.

I la segona, contra la nostra Associació de Veïns de s'Estanyol, que desitjam que no sigui confosa amb una associació política com així ens va pretenir de configurar el Sr. Batle i els seus Regidors populars, quan el passat dia 15 d'octubre varen impedir que s'escoltassin les nostres pacífiques protestes contra la construcció que el president del Club Nàutic, amb el suport del Batle, pretén de realitzar amb la construcció d'un "Macroport".

Per això, hem titulat així aquesta carta, perquè tots els components d'aquesta Associació ens sentim discriminats per aquesta "alcaldada" que va tenir lloc el dia que s'ha indicat quan ens va prohibir -tal com va fer amb la revista "Llucmajor de Pinte en Ample"- que instal·làssim una taula informativa a les mateixes Fires, amb venda de camisetes que portaven impreses les pacífiques pretensions de "Salvem s'Estanyol", "No a s'ampliació", etc.

Contrariament, el Batle no va tenir cap inconvenient a autoritzar aquell mateix dia la instal·lació d'una taula que tenia un caràcter únicament polític ja que recollia signatures per a la no reinserció dels terroristes.

La diferència entre les nostres peticions, totes referides que ens deixin el litoral de s'Estanyol com es troba actualment enfront de l'esmentat terrorisme, hi ha una gran distància i, per tant, sobren els comentaris.

A més a més, els objectius de la nostra Associació són ben coneguts, són completament altruistes i van en benefici de s'Estanyol.

Volem protegir la nostra terra, el nostre entorn, el nostre paisatge, etc, etc, i tot això sembla que no és el propòsit del Batle, per l'actuació que va tenir amb nosaltres, ni tampoc la del seu President, l'Hble. Sr. Cañellas el qual, el dia següent va refusar una camiseta de les nostres que aquesta Associació va intentar regalar-li, en el moment en què va passar per davant la taula que, amb l'ajut del PSOE havíem muntat al Passeig les Fires esmentades.

No comprenem la lamentable conducta del Batle ni la dels regidors del seu partit (PP), perquè si d'una banda en els moments electorals cerquen vots de la "Part Forana", de l'altra ens donen un arrambatge tot negant-nos el nostre procedir, cosa totalment inconstitucional, perquè ens varem manifestar en contra d'una aberrant construcció.

Es ben públic que el vostre partit, senyor Batle, s'ha carregat ses Covetes i ara, pel que sembla, volem fer el mateix amb nosaltres, en comprovar que els vostres propòsits són deixar construir per tal de destruir l'encant i la bellesa del litoral, tot utilitzant diferents sistemes que, en aquest cas és amb el suport a la Llei de Ports Esportius, es va interposar el recurs pertinent davant del TSJ, de manera que actualment aquesta Llei es troba paralitzada.

No importa dir-vos, senyor Batle, que lluitarem en defensa de s'Estanyol i contra la construcció del nou port, per la qual cosa ens continuaran sentint en qualsevol lloc on tenguí efecte una manifestació popular. Hi serem!

I no hem d'oblidar que existeix una Constitució i que el poble és ben lliure d'expressar-se com vulgui, sempre que no atempti contra l'ordre públic.

Com que vós, senyor Batle, teniu total i absoluta llibertat de regalar -com heu fet recentment- ni més ni manco que UN MILIO SIS-CENTES MIL PESSETES al Club Nàutic de s'Estanyol.

Per tant, la llibertat és per a tots i és per això que no ens aturaran i continuarem cridant pacíficament: "SALVEM S'ESTANYOL". ♦

18

Boutique

C. Impremta n.1 (Pas d'en Quint)  
Tel. (9 71) 72 40 98 - 07001 Palma de Mallorca



# Un cacic com a president

Coloma Ramon  
Damià Verger  
Josep Buades

És lamentable que el President del Club Nàutic de s'Estanyol, Antoni Ginnard Torelló, s'oblidi que ocupa aquest càrrec com a conseqüència de la confiança que depositaren en la seva persona els socis d'aquest Club.

També és lamentable que l'esmentat President oblidí que aquest càrrec no és indefinit, perquè darrera el cantó ja hi ha les eleccions.

I com que, fins a hores d'ara, s'ha limitat a satisfer els seus capricis amb els doblers del Club, conforme podem recordar amb el canvi total dels excusats del Local Social (per alguna raó en té una representació); la reducció de la sala d'actes, la compra de la furgoneta, nova de trinquets, per transportar els optimistes, quan només a l'estiu hi ha de 3 a 5 alumnes que practiquen aquest esport i disposen de dos monitors, que són el fill del President i el del Vice-president, etc, etc, i a part de tot això, recordem que ha estat el creador i l'organitzador de les Festes del Club que massa doblers ens costen cada any, així com, que és un gran amant dels grans sopars i banquets que té el costum de celebrar i que també es carreguen al Club.

Davant aquestes "actuacions" i en vistes que, malgrat els molts anys que exerceix de President, no ha tengut prou temps de preocupar-se que el Port s'acabàs, en benefici dels amos dels llocs d'amarrada situats a l'escullera que en dies de tempesta no poden visitar les embarcacions perquè s'exposen a sortir esquitxats per les ones, tot això va fer que el passat mes d'agost, alguns socis ens vàrem personar al Local Social i vàrem sol·licitar al President, que donàs les ordres pertinents per tal que ens fos entregada una fotocòpia del Llibre-Registre de socis, però, davant la nostra sorpresa, s'hi va negar de manera rotunda.

Amb aquesta negativa i mitjançant un escrit presentat a les oficines del Club el passat 11 de setembre, segons així resulta del segell del Club en la fotocòpia que tenim d'aquest document, un altre cop vàrem fer ús del dret que tenim segons els Estatuts vigents i interressar-nos que ens permetessin de comprovar l'esmentat Llibre de socis, però el President s'hi va negar per segona vegada.

Aquesta conducta va fer que el passat dia 12 amb un Notari anàrem al Local Social, amb la mateixa pretensió

d'examinar o de comprovar aquest Llibre però, davant el nostre astorament, el President s'hi va tornar negar, i va al·legar, en questa ocasió, que ho havia de consultar a l'Assemblea General de socis.

És a dir, un dels drets que tots els socis tenim és el d'examinar la documentació del Club, segons ho consignen els Estatuts, i que, per tant, qualsevol soci pot exercir. I ara, segons el President, aquest Estatut no tenen valor ni són eficaços i que, en un pla molt superior hi ha l'Assemblea, quan va ser justament l'Assemblea qui els va aprovar.

El President no vol acceptar que

tots -insistim, tots- estam obligats a complir les nostres obligacions i a exercir els nostres drets assenyalats pels Estatuts, com ell està facultat per exigir-nos i facilitar-nos totes dues conductes.

Amb aquest tema, el President del CN s'Estanyol s'hi juga molt, ben molt.

Tant, com si val per exercir el càrrec que ocupa.

I per això, por a perdre les properes eleccions i no podrà construir el seu GRAN PORT.

Adéu, beneficis somniats. ♦



¿SENCILLO,  
PRÁCTICO,  
CON MUCHO COLOR  
Y DOS PEDALES?

19

TWINGO PRESENTA SU COLECCIÓN '95

LA PODRÁS VER EN

**BARTOMEU JAUME NADAL, S.A.**

Ronda Migjorn s/n. Tels.s 66 01 40 i 66 00

  
**RENAULT**  
EL PLACER  
DE VIVIRLOS

¿...SERÁ UNA BICICLETA?

# FÀBRICA DE JOIERIA GARAU (Ca'n Caieta)

Fabricant Illes Balears 030

Només es fabrica amb or de primera llei (18 K)



*OFERTA ESPECIAL*

## NADAL I REIS

Brillants i Diamants de  
totes les talles. 1<sup>a</sup> qualitat

Joies d'estil mallorquí  
Ampli assortit de  
pulseres, arracades,  
anells, cadenes, etc.

Descomptes especials  
en tots els articles de  
Plata de 1a llei:  
Porta retrats, canelobres,  
centres de taula,  
safates (totes les mesures),  
gerros, bomboneres,  
joiers, etc.

**BONES FESTES!**

C/ Born, 29

Tel. 66 04 03

(Llucmajor)



## Xerrades de cafè

### Més serveis, més salut?

#### Un que escoltava

-Ara véne de l'Ambulatori de la Seguretat Social i estic tot empenyat.

-Crec que no ets el primer, però, què t'ha succeït?

-He demanat hora per al metge, i m'han donat quasi una setmana perquè em pogués visitar.

-Sí, d'encà que han fet aquesta reforma d'ampliació comarcal, costa tant que el teu metge et vegi, que el millor és demanar visita abans d'estar malalt.

-Pareix que hem anat per enrera, perquè abans de la reforma demanaves hora i el mateix dia o al següent ja et podien atendre.

-M'han dit que si és urgent, que vagi al metge de guàrdia d'urgències.

-Com a tots...

-I jo que sé, si és urgent o no!... Això, ho han de saber els metges!

-Et dic que d'encà que inauguren aquest nou Centre comarcal, amb tota mena de festa i propaganda i promeses de "Més serveis, més salut" els malalts estan més mal servits.

-Sí, pareix que aquests canvis s'han fet per comoditat dels metges, perquè els han llevat el nombre de visites en perjudici dels malalts, que han d'esperar de vegades una setmana per ser atesos o han d'anar al metge d'urgències.

-I així, han suprimit el metge de capçalera.

-El més graciós, o més trist, al mateix temps és que ara les sales d'espera es troben quasi sempre buides.

-És com et dic, que aquests que han organitzat aquesta nova reforma, han pensat més en els metges que no en els malalts.

-Tot això que deis, no consona amb allò que va donar la Televisió Il·lucmajorera, que, segons els metges i altres personal sanitari, aquest nou Centre de Salut és una meravella d'organització i d'eficàcia.

-Idò convendria que els dirigents de la nostra Televisió fessin una en-

questa als malalts i tal vegada la seva opinió no seria tan optimista.

-És clar, perquè els metges i altre personal, crec que sí que estan contents i satisfets.

-Jo en conec que, després d'esperar més d'una setmana per saber el resultat d'una anàlisi, llavors li donaren

una setmana més perquè el metge la veiés.

-Així, si hagués estat un cas greu, hi havia temps d'estar molt més fotut.

-O al cementiri...

-Així que, això de "Més serveis, més salut", una presa de pèl... ♦

### El teu esforç pot ajudar a protegir el medi ambient

Seleccionant els fems i utilitzant els contenidors apropiats

## Aprofita els Punts Verds

PAPER	CARTÓ	ROBA	LAUNES
<b>Sí</b> tots tipus de paper: per diari, diari, diari, revistes, diaris	<b>Sí</b> cartons de botons, cartons de botons, etc.	<b>Sí</b> roba i sabates que es puguin tenir a l'interior	<b>Sí</b> launes de sabates i de conserves
<b>No</b> papers bruts, amb restes de menjar, etc.	<b>No</b> tèxtils, perquè tenen una làmina plàstica a d'altre a dins	<b>No</b> roba bruta Sabates molt pesades.	<b>No</b> altres objectes metàl·lics
VIDRE BLANC	VIDRE DE COLOR	PILES DE BOTÓ	ALTRES PILES
<b>Sí</b> botelles i pots de vidre transparent sense cap tap	<b>Sí</b> botelles de vidre no transparent (verre, vidre, etc.) sense cap tap	<b>Sí</b> tots tipus de piles de botó. Els components poden ser reutilitzats. Un contenidor prop que recullis l'Ajuntament	<b>Sí</b> totes les altres tipus de piles que no siguin de botó
<b>No</b> taps ni bombetes	<b>No</b> taps ni bombetes	<b>No</b> altres tipus de piles	<b>No</b> piles de botó
OLI DOMÈSTIC	OLI MINERAL	TRASTOS VETLS	
<b>Sí</b> oli domèstic que ja no s'utilitza (d'oli, oli, oli, oli, etc.)	<b>Sí</b> oli de maquinària	<b>Sí</b> objectes i trastos que ja no s'utilitzen. Si són molt voluminosos es pretenen eliminar al servei gratuït de recollida	
<b>No</b> oli de maquinària	<b>No</b> oli d'alimentació	<b>No</b> restes de pintura	

**APROFITA ELS  
PUNTS VERDS**  
**CENTRES DE  
RECOLLIDA  
SELECTIVA DE  
RESIDUS**

Es un missatge del



**Consell Insular  
de Mallorca**

per una Mallorca més neta.



De noms i de llocs (XXI)

## S'Aguila d'en Quart.

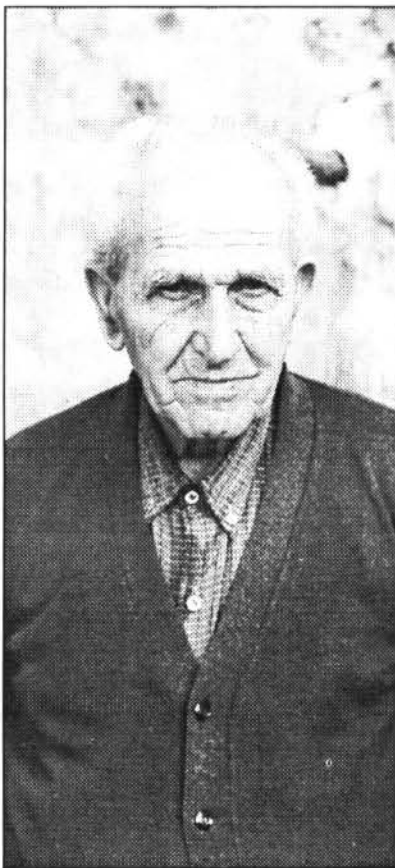
C. Calviño, F. Capellà,  
A. Ginard, F. Jaume, F. Mut

L'amo en Pep Manresa Grimalt va nèixer a Felanitx el dia 24 d'agost de 1.909. Va venir a Lluçmajor als quatre anys, l'any 1.914, quan el seu pare va anar d'amo a la possessió de Son Veri de Dalt. D'allà anaren a una finca del terme de Manacor anomenada es Fangar. De casat va tornar al nostre terme i va anar d'amo a Son Semar i de majoral a Son Marrano. Posteriorment -fa més de vint anys- va passar a fer de pareller a s'Aguila d'en Quart on hi va estar set anys, el temps que hi havia l'amo en Joan.

L'amo en Joan Garau Clar (q.e.p.d.) havia nascut a Lluçmajor el dia 15 de setembre de 1.908, era conegut com a "L'amo en Joan de s'Aguila", ja que va estar a s'Aguila d'en Quart durant quaranta-set anys, a més, el seu pare l'amo en Toni Garau Jaume havia estat abans d'ell nèixer bastants d'anys a s'Aguila des Borrassos.

- Hi havia molts de missatges aquest temps?

- Érem tres i un volando. L'amo en Joan i un altre que manava es trac-



L'amo en Pep Manresa

(Foto: Coloma Julia)

tor eren els que se'n cuidaven dels xots. Hi havia devers cent seixanta ovelles.

- Quantes quarterades té més o manco?

- Crec que devers sis-centes. Els militars n'hi tenen devers setanta, al Puig d'Escorca. Punta Llobera és el nom des Fort.

- D'aigua i gelades que ens podríeu contar?

- De torrents, res, només hi ha un comellar en es Pas de Sa Senyora, per sa Pedrera Blanca no hi fa torrent. I de gelades n'hi havia, però poques; de neu una vegada en va fer una misèria.

- Quins són els sementers més bons?

- En el meu temps fèiem gra i carn. I de gra sobretot civada i ordi, de blat solament en fèiem per la casa. De blat i civada en veníem.

Tots els sementers tenien trossos bons, encara que Na Pau era el millor, ara està dividit en dues parts però abans era un. Crec que el dividiren l'any que es va acabar el Moviment, el temps de la fam que no hi havia pa. Nosaltres li dèiem Na Pau de Betlem i Na Pau de s'Aguila d'en Pere o de Torralis. A dins Na Pau si feien dues-centes garbes per quarterada.

L'amo en Joan un any a dins ses Rotes Noves colliren vuit-cents sacs d'ordi, va esser l'any que va comprar la "cossetxadora".

Dins la Tanca dels Ametllers si feren un any cent estòlics d'ametlles.

També engreixàvem quaranta porcs. La carn se l'enduia en Tomeu "Niuet".

- Quin és el nom de les cases?

- Segons els mapes militars és s'Aguila Blanca, crec que li deien perquè estava pintada de blanc.

- Que ens podríeu contar de roters, carboners o calciners?

- L'amo en Joan fa anys que ens contava que quan era petit hi havia molts de roters per aquí, fins i tot que quan se n'anaven cap a la vila els caps de setmana hi havia una gran filera de carros.

- Que ens podríeu explicar de les coses que ell vos contava?

- Quan jo hi vaig anar hi havia un

EURO - IDIOMAS  
Lluçmajor

Apreneu idiomes amb grups molt  
petits amb professors amb experiència  
nadius i llicenciats



Acadèmia d'Idiomes  
Carrer Rei Jaume II, 48 Lluçmajor Tel 66 1133

carboner de devers s'Arenal, feia net, llevava ullastres i mates, de pins no en tocava, a més no n'hi ha quasi, so-  
lament al Puig d'Escorca.

Dels roters sé que quasi tots en-  
greixaven un porc, a moltes de les ba-  
rraques de per aquí hi ha una solleta,  
a altres un forn. Dels roters me deia  
el nom d'alguns, en Mandins, en  
Quinto... també hi havia la Barraca  
de Na Capitana. Els roters quasi tots  
eren llucmajorers. A les barraques  
moltes de vegades els feien ells ma-  
teixos, uns en sabien més que els al-  
tres. Totes les barraques que hi ha fe-  
tes d'en Quinto es diferenciaven de les  
altres de ben fetes que estan. L'amo  
en Joan havia conegut el fill; s'ha de  
dir que les rotes es deixaven d'un a  
l'altre, passaven de pares a fills. En  
Quinto va fer la bardissa de s'Aljub,  
a s'Hortet i va aguantar molt de  
temps.

No tots els roters tenien el mateix  
número de rotes, hi havia diferències  
entre ells, n'hi havia un que feia d'en-  
carregat.

També hi havia en Sebastià "Me-  
co" que quedava a una barraca, la va  
adobar, aquest tregina pedres en els  
canons. Saps que n'hi havia de carros  
que treginaven!. Feren molt de giro.  
Al Puig d'Escorca ja hi havia pedre-  
res abans dels militars.

#### - Que ens podrieu contar més de per s'Aguila?

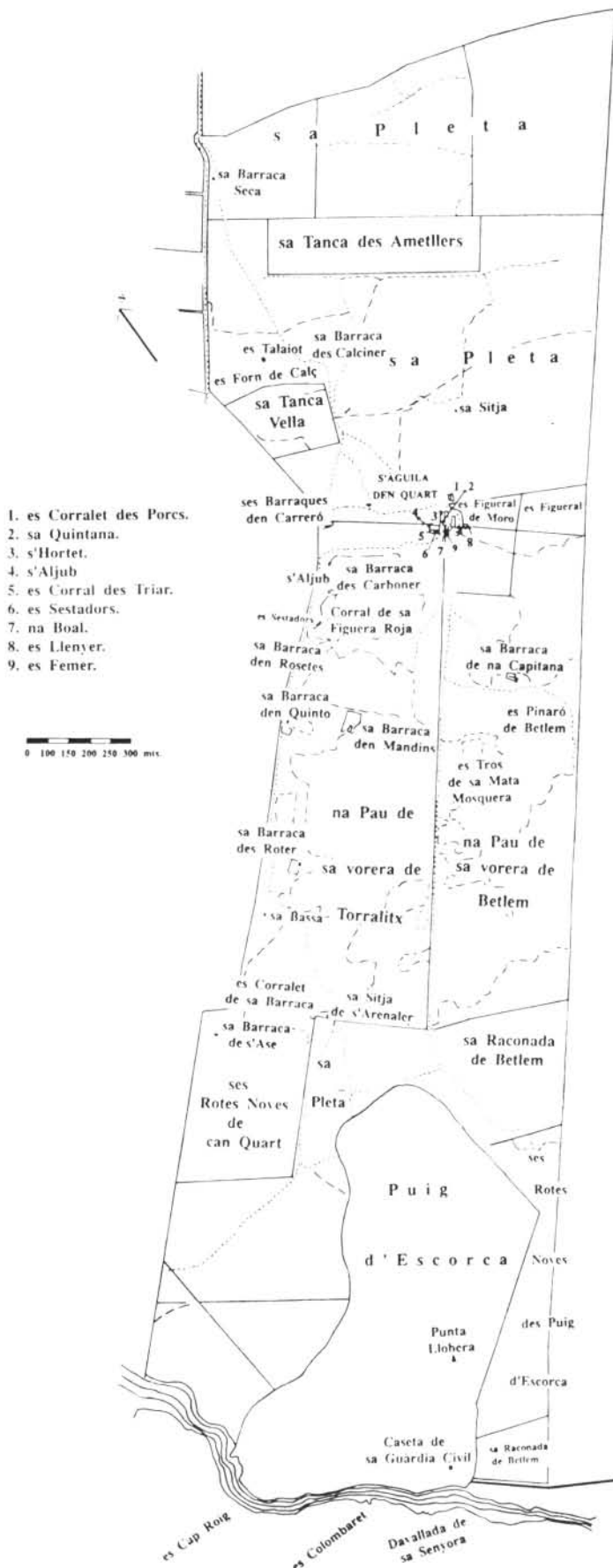
- Cada setmana anava i venia des  
de s'Aguila a Lluçmajor en bicicleta,  
i fins i tot algunes setmanes unes  
quantes vegades perquè anava fins a  
Son Taixquet que la madona hi tenia  
unes quantes quarterades. El camí es-  
tava ple de clots no és com ara que  
està asfaltat.

A l'entrada a la finca de s'Aguila  
d'en Quart, arran del camí hi havia  
una filera de pi vers; cada any tots el  
que passàvem pel camí ens ajuntà-  
vem i l'arreglàvem, sobretot tota  
aquesta part que entra a la Pleta,  
llevàvem mates i ullastres. Ho fèiem  
quan havíem acabat les feines de  
l'any.

A l'entrada hi ha sa Bassa Seca  
que és de s'Aguila d'es Borrassos,  
quan l'aigua s'assolava en aquest ra-  
cò, que arribava a aquest punt deien  
que era el moment de sembrar les fa-  
ves, perquè ja hi havia sabor.

#### - Dels canons, recordau quan els dugueren?

- Jo estava a Lluçmajor i ho re-  
cord bé, va esser després de la guerra  
i els desembarcaren entre s'Estanyol i  
sa Ràpita, els dugueren per la Carre-



# TOPONIMIA



(Fotos: gentilesa de Margalida Garau)

*S'Aguila d'En Quart*

24



*L'amo en Joan Garau*



tera Militar, posaven metres de rails de tren i feien córrer el canó, amb un tractor tornaven arrossegar els rails i els tornaven posar a davant, crec que estaren més de tres setmanes. Jo ho vaig veure i deixaven la carretera tota cavada. El tractor era un Forson, en rodes de ferro. Eren canons marins.

- Quins arbres hi ha per aquí a

més d'ametllers, figueres i garrovers?

- A la Barraca d'en Quinto hi ha un parell d'alzines, eren agres, no crec que fossin sembrades. En el Puig d'Escorca hi ha moltes de sivines.

- I animals?

- Tortugues n'hi havia bastantes i moltes de llebres hi havia altre

temps.

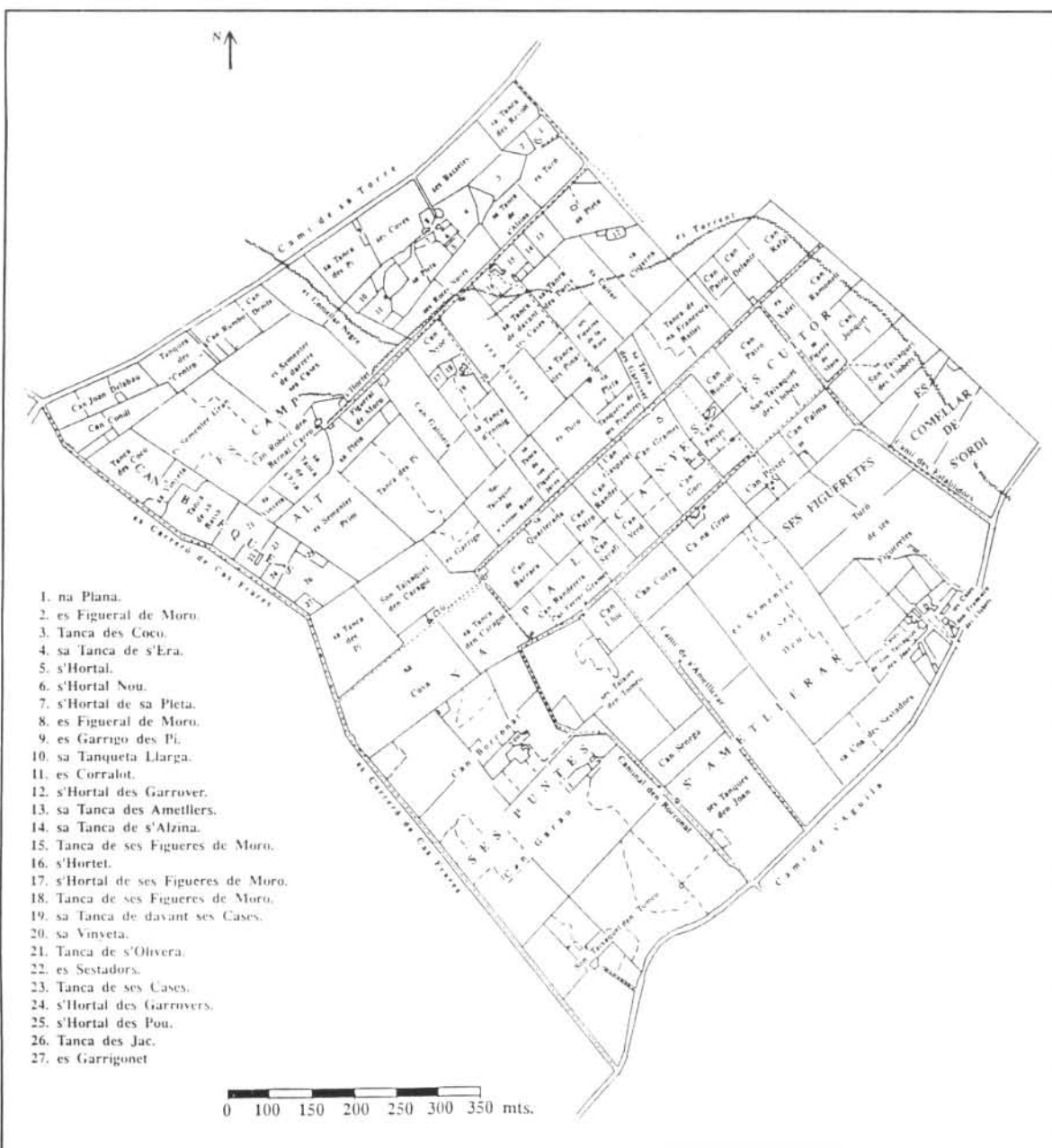
- Que sabeu de la llegenda de Lluçamet?

- Sentia contar als més vells que s'Aguila i Lluçamet eren del mateix marquès i que com ho va perdre jugant a les cartes li va posar "Jug i Net". ♦

## De noms i de llocs (XX)

# Establits de Cugulutx i Son Taixequet

En el número anterior de la revista, i degut a qüestions tècniques, no va sortir el mapa corresponent als establits de Cugulutx i Son Taixequet. Per completar la passada entrevista aprofitam ara per reproduir-lo. ♦





# Entrevista

## Sor Leonor, també infermera a Ruanda

Catalina Font  
Coloma Julià

Sor Leonor Arriazu Sangüesa va néixer a Ablitas, a Navarra. Quan tenia 20 anys va decidir entrar a la Congregació dels Sagrats Cors i va venir a Mallorca on ha realitzat tota la seva vida com a religiosa i infermera. Va estar 19 anys a la clínica Mare Nostrum, 10 anys a l'hospital Joan de Déu i ara en fa 6 que és a Lluçmajor, a la Residèn-

cia d'Ancians, on desenvolupa les tasques d'infermera, a més de catequesi a la parròquia.

L'estiu passat Sor Leonor va estar 5 setmanes a Ruanda, on, juntament amb altres religioses de la seva congregació, va realitzar una ajuda humanitària a milers de ferits de la guerra entre hutus i tutsis. Per la tasca que realitzen a Ruanda algunes religioses dels SS.CC. la cadena COPE els ha guardonat amb la P de Populars.

**-Per què decidíreu anar a Ruanda?**

-Quan vaig arribar de les vacances em va cridar la Mare General i em va demanar per anar a ajudar la gent de Ruanda, juntament amb la germana Teresa.

Es tractava d'anar a Goma, altres religioses nostres, desplaçades del nord d'Àfrica, habitaven una caseta, just on havien instal·lat una petita tenda com a dispensari per assistir la gran quantitat de gent que fugia dels pujols.

**ARRIBAVEN MILENARS DE PERSONES EXTENUADES**

**-Qui acudia a la frontera?**

-No era la frontera legal. El camp de refugiats estava a 12 kms. però la majoria de gent, arribada dels pujols, preferia no passar per la frontera legal perquè hi havia matances. Hi havia una frontera oficial i dues que eren no oficials. Aquesta caseta és el primer que es veu a Goma entrant dels pujols. Arribaven milers de persones extenuades; pel centre passaven unes 400 persones cada dia, amb unes condicions terribles. De vegades ens duïen gent que agonitzava o que acabava de morir.

Goma és una ciutat deteriorada,



26



**NUEVO OPEL  
CORSA  
¡MI COCHE!**



**AUTOMÒBILS LLUCMAJOR S.L.**

Ronda Ponent, 30 - Tel. 66 06 24 (Lluçmajor)



amb una pobresa tremenda.

**-Quina era la vostra funció, allà?**

-Quan vaig arribar m'encarregava de posar les injeccions, feia quantitats de cures a molts ferits de bala. Hi havia dues germanes infermeres, una religiosa d'una altra congregació, les aspirants i jo. Els primers dies ateníem molts de nins dins una tenda de campanya petita. Després es va muntar el Centre Mèdic n. 1 al camp de Buhumba. Érem quasi sempre quatre o cinc infermeres, dos metges i quatre intèrprets de Kinyarwanda, l'idioma dels nadius.

El Centre eren unes tendes més grosses, hi venia molta gent perquè a l'hospital no els podien atendre. De vegades els duïen amb un cotxe de l'organisme o amb una ambulància. El material sanitari ens el proporcionaven els organismes.

**-Era difícil sobreviure en aquesta situació?**

-Treballàvem sense horari i sense menjar ni beure durant 8 o 10 hores. L'únic que menjàvem eren lleties i patates. Quasi no teníem llum ni aigua... Acabàvem tan cansades que la nit no era suficient per recuperar-nos.

A la nit sentíem trets, prop de l'aeroport. Era la policia del Zaire que disparava per espantar la gent i llavors entraven a robar. El cas és que no cobraven el sou.

Quan veïen espanyoles et demanaven doblers o les claus del cotxe. Si no els donaves el que duïes ho passaves malament.

## VEUS LES COSES D'UNA ALTRA MANERA

**-Va ser dura l'experiència?**

-Pareix que tot va ser negatiu,

però no és cert. No canviaria aquesta experiència per res. Vaig veure l'horror de la guerra, però també la solidaritat amb què treballaven tantes persones, de manera desinteressada.

L'experiència ha estat dura, però la consider molt positiva. M'ha quedat una gran satisfacció d'haver pogut ajudar en aquests moments tan crítics. Veus les coses d'una altra manera, valors més unes altres coses.

**-Com viu la situació la gent d'allà?**

-La gent tenia molta por de tornar. Els organismes havien muntat llocs d'assistència perquè entrassin, però n'entraven pocs, perquè molts dels que entraven havien desaparegut.

Només entraven els tutsis en el

moment que havien guanyat, inclús el que hi havia desplaçats a Burundi i altres llocs des de la guerra del 52. Tots entraren i anaren ocupant les cases.

Na Teresa va visitar Ruanda i dels 60.000 habitants que hi havia només va conèixer 5 persones. Quedaven 15.000 habitants i molts d'ells eren tutsis que acabaven d'entrar.

El que més me meravellava era el fervor amb el qual acudien a la missa que durava 2 hores. Dues mil persones sense presses, molt participatives.

## EL FUTUR NO ÉS GENS CLAR PERQUÈ HI HA MOLT D'ODI

**-Com veis el futur?**

-No el veig gens clar, sabem que desapareixien famílies senceres. Hi ha molt d'odi.

El futur és difícil. El govern no és encara efectiu. Els organismes treballen perquè entri al govern algun dels altres. Que hi pugui haver tutsis i hutus al mateix temps. Al govern els interessen els camperols, no els interessa la gent que té estudis.

**Amb sor Leonor podríem parlar hores i hores d'aquest tema perquè l'experiència la va impactar. És per això que malgrat el problema d'idioma hi tornaria anar una altra temporadeta, amb manco por que abans i amb la seguretat que l'experiència tornaria a ser-li enriquidora. ♦**







## D'ofici ... Carboner

### Pep Martorell i Vallori

Celso Calviño, Franc Jaume  
Joan Jaume, Foto: C. Julià

L'amo en Pep va néixer a Manacor de la Vall, el dia 15 d'Agost de 1918. El seu pare nomia Pep Martorell i Morro i la seva mare Jerònia Vallori i Pericàs. Feien de carboners i recollidors d'oliva a Son Olesa, una possessió de Valldemossa, fins que vengueren a fer carbó a sa Marina.

**-Quants de germans éreu?**

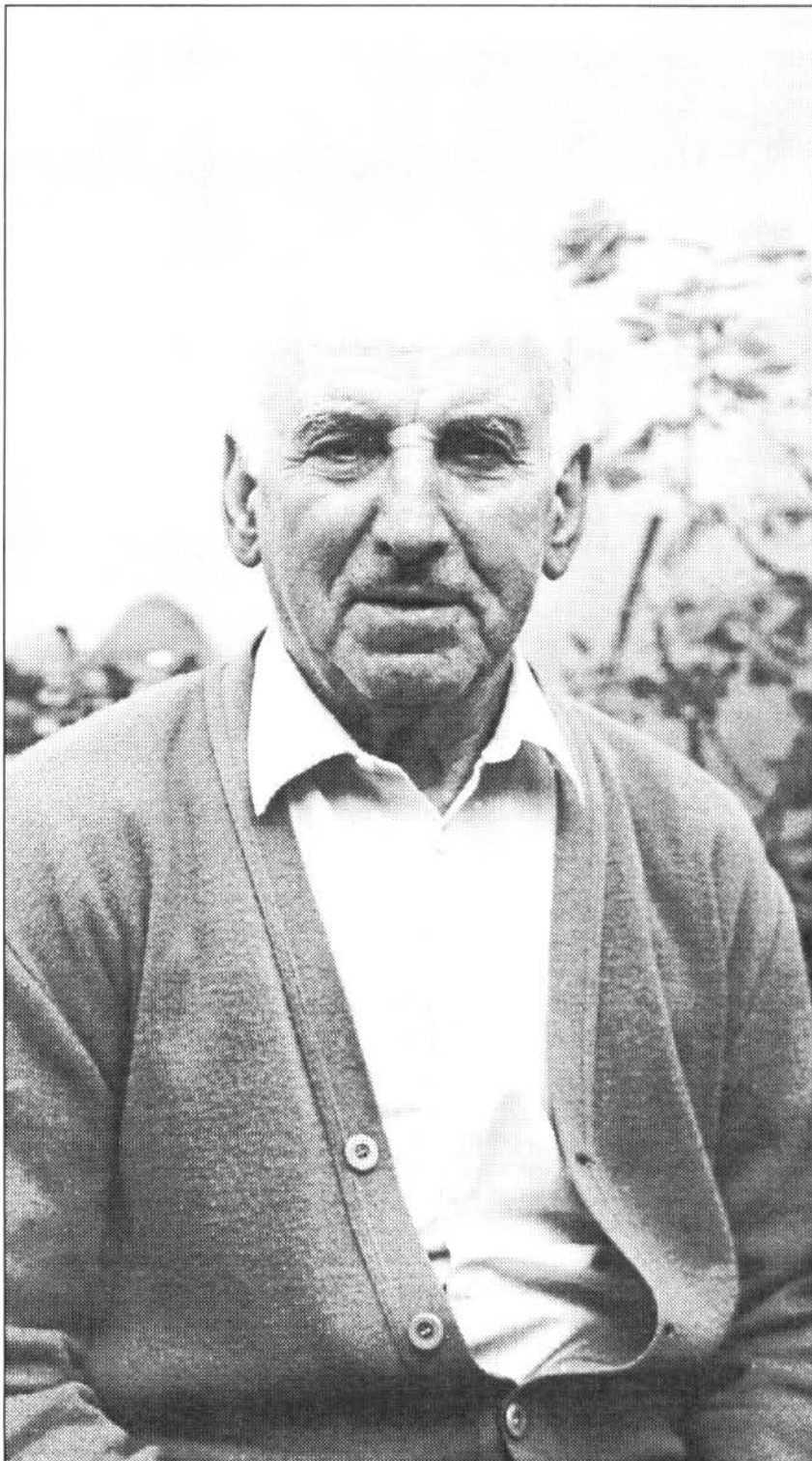
-Tenc vuit germans, quatre germans i quatre germanes.

**-Quan venguéreu a Lluçmajor i on feieu el carbó?**

-Quan vaig venir a Lluçmajor jo tenia nou anys. Sempre férem el carbó a la possessió del Mas Déu. Fèiem una barraca de carboner per a nosaltres i n'empràvem una de roter que hi havia a prop per a la mula. La barraca nostra era igual que les que fan per la muntanya.

Anàvem a cercar el càrritx pel Puig de ses Bruixes, per Mina, sa Maimona, i fins i tot pel torrent des Mas Déu. Tenia la forma rodona de pedres, la meitat servia com a llitera. Quan tenguérem més germans en férem una altra. Tenia quatre o cinc metres de rotlle. Triàrem les barres d'ullastre o d'alzina, segons el lloc, en cercàvem deu o onze i en posàvem quatre de mestres i les altres quatre entre i entre, enmig. Després col·locàvem branques amb el tronc per amunt ben espesses i atepides de branquetes per fer caure l'aigua, és com el càrritx que té unes dentetes i si el col·loques al revés retén l'aigua. També es fa així a la sitja.

Per fer la llitera posàvem una barra que anava de meitat a meitat, empràvem branques i a damunt hi posàvem aritja o aritjol com duien a Lluçmajor i després palla. L'altra meitat servia per si un dia plovia poder fer el menjar: hi havia un fogó. A defora i a prop de la barraca una mosquera, que és un lloc que hi feia om-



bra, feta de pi: venia a esser el menjador.

**-Construíeu altres coses?**

-La sitja i també el forn per fer pa, el fèiem de pedra, la sola era de call vermell, molt forta.

**-Com era la sitja?**

-El rotlle de la sitja tenia una altària de trenta cinc a quaranta cmes., feia prop de dos pams. Era ben rodó, el fèiem amb una corda agafàvem un punt i marcàvem. Començàvem al mig en pedres i llavors des del mig ho fas una mica més alt i va morint, morint, fent-se pla cap a la vorera, perquè això és la sola. Es posen pedres grosses abaix i a damunt una macada com ous de colom, ben compostets i una capeta de pedreny molt petit que s'afica dins els foradins dels altres i llavors, quan és ben pla, una altra capa de terra nova o sigui de call vermell; aquest quan es cou s'afica i les pedretes no es mouen, nosaltres hi fèiem vuit o nou sitges, perquè pel carbó per anar bé la terra no ha de passar per endins.

Quan estava cuïta i havia de tornar reprendre el foc, estaves un dia o dos i li obries unes finestres perquè l'aire hi passàs i si aquestes s'omplien de terra l'aire no hi passava i no reprenia el foc. Quan el carbó era cuït el foc no havia de reprendre.

A la segona sitja el rotlle s'agrava anat amb molta de cura perquè el trespol o sola de la sitja no s'espanyàs.

**-Després del rotlle què fèieu?**

-Hi componíem la sitja o sigui els tions; primer els troncs de quatre pams, després els de dos o tres. Fèiem la mola de la llenya més gruixada, el posàvem drets composts un al costat de l'altre, segons la mida de la sitja. Quan havíem fet la part de baix, al mig deixàvem una obertura que li dèiem l'ull, era quadrada i ho fèiem

amb quatre troncs grossos, els més gruixats els posàvem drets; aquest ull l'havíem de pujar, els troncs més petits en lloc d'anar drets anaven de cap, posàvem tronquets i ho fèiem rodó, pujàvem per amunt. Primer empràvem la llenya gruixuda, la mitjancera i la més primeta. La més prima, anava damunt; van encanyats.

Quan la sitja estava feta teníem pedres totes del mateix tamany, sempre empràvem les mateixes i al costat de la llenya hi fèiem la filada de pedres. Entre la llenya i la pedra hi posàvem branquetes d'estepa negra; a la muntanya usàvem l'alzina. Quan estava tot això ple anàvem a cercar càrritx i la tapàvem amb aquesta plan-ta.

El càrritx es posa amb el tall per amunt i la coa per avall anàvem voltant i quan havíem fet la primera volta tornàvem fer-ne una altra i agafàvem una part de dalt i la giràvem cap abaix. Així anaves cap avall perquè quan la tapaves de terra no te passàs. A damunt deixaves l'ull i tapaves amb una tapadora de devers quatre pams una ança enmig i començaves a tirar damunt devers sis senallades de terra fins que tota acabava tapada de terra i llavors destapaves el càrritx de l'ull amb les mans i quedava el forat.

A la sitja quan no hi havia càrritx hi posàvem branquetes d'estepa d'aquesta més negra perquè quan no està acopada no perd la fulla i en canvi la mata sí. A vegades nosaltres fèiem un gavell d'estepa amb tres branquetes amb el capoll junt de davant i la branqueta estesa de darrera i quan el teníem així hi posàvem una pedra damunt i el deixàvem que s'aplanàs i es secàs. Llavors l'anàvem agafant i fèiem com a ventalls. En resum, suplía el càrritx. A la muntanya s'emprava alzina, fins i tot es preferia aquesta al càrritx.

**-Hi havia carboners per altres possessions?**

-Tots els qui vengueren de Mancor i de per allà feren de carboners. N'anaren a Betlem, ses Arnaules, Sol·leric, Capocorb, s'Aguila des Borrassos, s'Aguila d'en Guillem i a Garronda.

**-Quins mesos fèieu el carbó?**

-Des del juny fins al setembre, tant aquí com a la muntanya. Es feia durant aquests mesos ja que a Mancor a mitjan setembre començava la collita d'oliva.

**-Què ens podríeu dir de les alzines?**

-Les alzines s'esmotxen com tota la resta d'arbres quan han acabat de fruitar, al mes de juliol és quan l'alzina es pala més. En canvi el pi, el mes millor per esmotxar-lo és el mes d'agost.

Nosaltres anàvem a fer feina a Son Sanxo, que és una possessió de Valldemossa. Allà hi anàvem el mes de juny i durant el de juliol trèiem l'escorça de l'alzina per tenyir. Quan tallàvem el tronc, les dones i els al·lots amb l'ull de la dextra llevaven l'escorça. Durant tot el mes de juliol és quan l'alzina està en el ple de la saba, i l'havíem de pelar de damunt, de dretes, perquè passava la saba. La pelàvem durant deu o onze dies. La posàvem, a caramullets a baix de cada alzina o de cada dues, i després la recollíem amb una sàrria d'espart, la sàrria és com una senalla amb vuit ances, dues a cada cornaló i altres al damunt voltant voltant per poder-les cordar amb una corda, posteriorment l'aplegàvem a un lloc i fèiem un rotlló i amb barres d'ullastre o alzina la picàvem, quan més petita la fèiem, millor; després els carreters se l'enduïen. ♦

**expert**



**ELÈCTRICA**

**Calafat**

*Sens dubte te convencerà*

**INSTAL·LACIONS - SERVEI TÈCNIC - ELECTRODOMÈSTICS  
OBJECTES DE REGAL - CLUB DE VIDEO**

**C/ Sa Fira, 3 - Tel. 66 19 01 (Llucmajor)**

**- C/ Nou, 85 - Tel. 65 28 36 (Campos)**

## El dret a la llibertat d'expressió

Sebastià Rubí

Títol Primer: DRETS I DEURES FONAMENTALS. Secció Primera: Dels drets fonamentals i de les llibertats públiques. "Art. 20.1: Es reconeixen i protegeixen els drets: a) **A expressar i difondre lliurement els pensaments, idees i opinions mitjançant la paraula, l'escrit o qualsevol altre mitjà de reproducció.** 2. **L'exercici d'aquest dret no es pot restringir a través de cap tipus de censura prèvia.** 4. Aquestes llibertats tenen el seu límit en el respecte als drets reconeguts en aquest Títol, en els preceptes de les lleis que el desenvolupen i, especialment, en el dret a l'honor, a la intimitat, a la pròpia imatge i a la protecció de la joventut i de la infància. 5. **Només es podrà acordar el segrest de publicacions, gravacions i altres mitjans d'informació en virtut de resolució judicial**".

He citat, per començar aquest comentari, no una norma moral com podria ser un precepte de la Bíblia, o del Catecisme, o del Coran, sinó que és un article de la Constitució espanyola actualment vigent, la de 1978.

I això significa que és una norma directament aplicable pels Tribunals espanyols i que, pel fet d'estar situada dins la Secció primera del Capítol II del Títol I de la Constitució, gaudeix d'una especial protecció per la seva qualificació de Dret Fonamental.

I dic que gaudeix d'una especial protecció perquè és un dret que:

- 1) Vincula a tots els Poders públics.
- 2) Només podrà ser regulat per llei.
- 3) Qualsevol ciutadà podrà recabar la seva tutela a través d'un procediment basat en els principis de preferència i sumarietat.
- 4) Per modificar-lo és necessari un procediment legislatiu molt complex que té com a darrer pas un referèndum.

(Vid. articles 9, 53 i 168 del mateix Text Constitucional).

En definitiva, a partir de la seva redacció i del lloc aquí on està incardinat crec que queda prou patent que, és criteri i voluntat de la Constitució, qualificar el Dret de la llibertat d'expressió com un dels més importants drets de l'home i que, per això, aquell que s'atreveixi a violar-lo haurà de tenir clar que es pot enfrontar, fins i tot, a penes de presó, i a aquell qui vulgui eliminar-lo haurà de tenir l'assentiment de la majoria dels ciutadans espanyols.

Importància que ha estat posada de relleu pel propi Tribunal Constitucional al destacar la necessitat d'una "comunicació pública lliure, sense la qual quedarien buits de contingut real altres drets que la Constitució consagra, reduïdes a formes vagues les institucions representatives i absolutament falsejat el principi de legitimitat democràtica que enuncia l'article 1.2 de la Constitució Espanyola, i que és la base del nostre ordenament jurídic-polític" (STC 6/1981).

O sigui, que el dret de la llibertat d'expressió supera la qualificació de **dret fonamental individual**, que no és poc, erigint-se com una **llibertat de rellevant transcendència institucional**.

Cal destacar, a més, de l'article 20, la referència a la censura prèvia. La prohibició explícita a la censura prèvia protegeix, de forma clara, qualsevol de les múltiples manifestacions de la llibertat d'expressió, ja que segons el Tribunal Constitucional, **la censura prèvia és "qualsevol mesura limitativa de l'elaboració o difusió d'una obra de l'esperit"**.

I hem ressenyat, finalment, la referència al segrest d'informacions, precepte que interpreta molt clarament EDUARDO ESPIN quan assenyalava que **"a l'apartat 5è de l'article 20 s'exclou taxativament el segrest ordenat per**

**una autoritat administrativa**, a l'haver entès el constituent que implica una limitació del contingut essencial de la llibertat d'expressió, al manco en situació de normalitat. D'aquesta manera **el segrest pot venir només a través d'una resolució judicial d'acord amb les lleis processals en vigor**".

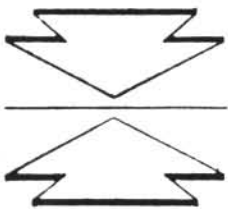
Aquesta breu i modesta anàlisi, si bé, feta des del punt de vista legislatiu, jurisprudencial i doctrinal, em serveix per sustentar la meua opinió que els fets que ocorregueren el dissabte de la darrera fira constituïren una clara vulneració del dret fonamental al que he fet constant referència. Anàlisi que m'ha semblat necessària atès que em pareix que algunes persones intentaren desviar l'atenció cap al fet de si l'estant que pretenia exposar la Revista "Llucmajor de Pinte en ample" estava tocat o no de bon gust, o que si aquell no era ni el lloc ni el moment adequat, quan això, per mi, és el que menys importa, perquè l'atemptat contra la llibertat d'expressió, entenc, es produeix per la simple prohibició i no per si allò que es prohibeix és, o no, de l'agrat del censor.

Però és que, a més, hi detectam un altre greu error, i és el que resulta de que per suspendre qualsevol manifestació de la llibertat d'expressió la llei ja preveu un procediment; aleshores, si arribàssim a la conclusió que l'estand era de molt mal gust fins al punt que faria el dret a l'honor, a la intimitat o la pròpia imatge d'algú, o que atemptava contra la joventut o la infància, no podia ser l'autoritat Administrativa, "motu proprio", qui l'havia de paraitzar, sinó que únicament tenia potestat el Jutge, a través del procediment legalment establert, qui ho podia ordenar la retirada.

Aqueixa, és clar, és només la meua opinió, la qual sotmet, evidentment, a qualsevol altre millor criteri. ♦

**CENTRE RECONeixEMENT  
MÈDIC - PSICOLÒGIC**  
Antoni Isern Oliver

**CERTIFICATS MÈDICS  
PER AL PERMÍS DE  
CONDUIR I D'ARMES**



**OBERT DILLUNS I DIJOURS  
de 17 a 21 hs.**  
C/ Antoni Garcias 1-A  
Tel. 66 22 82 (Llucmajor)

**CENTRE OFTÀLMIC**  
Dra. Cristina Bofill

**CITA PREVIA**  
Tel. 66 22 82  
Dilluns i Dijous  
de 17 a 20 hs.



# MECA CENTRO INSULAR



Tu Academia en **LLUCMAJOR**

## MECANOGRAFIA

250 p/m en 45 días aprox.

Cursos a partir  
de Septiembre

**Facilidades  
de pago**

## INFORMATICA

Básica - MS-DOS - WINDOWS  
Data Base IV - Lotus 1 2 3  
Word Perfect

**BONES  
FESTES!**

**Plza. España, 33-1º**

**Tel/ 66 23 13**

## FUNERÀRIA Nostra Senyora de Lluç A.SASTRE

C/ Revella 9 i 11.  
Tel. 62 01 46 (Santa Maria)



El Sr. Sastre de Santa Maria, gerent de la Funerària Ntra. Sra. de Lluç, ha nomenat un representant per atendre qualsevol servei funerari, per informar sobre els preus, per poder concertar el servei que es desitgi amb antelació i per poder evitar qualsevol sorpresa.

El nostre representant atendrà serveis particulars i de la nostra Companyia d'assegurances les 24 hores.

C/ Ciutat, 127-1r. Tel. 66 18 62  
(Llucmajor)

CAMISOTES  
XANDALLS



**PLAÇA 18**  
serigrafia



PLAÇA ESPANYA, 18  
07620 LLUCMAJOR (MALLORCA)  
TELÉFON 66 04 22



# SA MARE

Sa mare de totes ses revistes.  
Panflet impresentable de burla i afronta.  
Núm.: 150.000

## EDITORIAL

Els fills dramaturgs de Sa Mare, havent dinat i amb poques feines ferm, esmolen la ploma i reprenen l'òpera culebrona del poble vell de la vila de Fumma York per anar obrint boca per futures bauxes i desvergonyes.

I és que així no pot anar, ja no es respecta res, ni l'autoritat, ni el folklore ifebalenc, ni es cul nàutic d'es Bassiol, segons diuen els nostres imitadors dilectes.

I ara que vénen eleccions califals i de la taifa, fa falta una veu, i si no fa falta, tammateix és igual.

No serem moguts, la Yenka flamenca, izquierda derecha, por delante i por detrás, un, dos, tres.

## ÒPERA TRÀGICA & ESPERPÈNTICA DEL POBLE VELL DE FUMMA YORK DE LA TAIFA

32

Episodi rebotat i pilota.

## I ACTE

La xusma, aplegada a una rebotiga sinistra s'engata amb cava catalanista per fer burla i afronta a les Magnífiques Autoritats elèctes del poble mallorquí de la taifa, tot celebrant sacrílegament el número centcinquanta mil de sa mare de totes les revistes, el panflet impresentable de burla i afronta, malda inútilment per desbancar el califa democràtic i en tal motiu esmola les ganivetes: Sa Mare torna atacar.

CHOR DE XUSMA: Cumpleaños felís

A pesar del deslís

EL PRESENTADOR: Vàrem fer la Casa Santa

dins sa tenda d'IFEBAL

llavonses en es portal

va guaitar un municipal

-just recordar-ho m'espanta!-

CHOR DE XUSMA: No t'enredis, canta, canta.

PRESENTADOR: Mos va cantar ses 40

de part de s'autoritat.

L'ESPIA: Mos havia denunciat una juvenil berganta.

CHOR DE XUSMA: No l'enredis. Canta, canta!

PRESENTADOR: Diu que el Califa indignat

davant tanta subversió

va prendre sa decisió

de no voler res penjat.

Deiem-fora des sembrat!-

els homes de Karrelson

-que amb aquest Kirieleisson

tan subversiu que heu muntat

fort havíeu insultat

el batle de la nació-

MENTRE a la cova d'Ali Babá de Galdent, l'exmariscal XURRASCO, Tantant la fol amarga de l'exili i la degradació, conspira amb los últimos de Filipinas i arenga valentament la deixa del que havia estat potent exèrcit.

XURRASCO: A mi me inporta un cojón

lo que digan los enanos

putrefactos del copón!

Yo no me lavo las manos

en el agua de Aguasiti.

CHOR ARMAT: Per molt que es xulo s'irriti

i mos dugui "pajarracos"

i altres 140 tacos

que el bombin a s'Aquacity.

XURRASCO: I si Tolito s'empenya

él, que es miembro de la Peña

del sindicato del crimen que de sus culpas eximen al Califa de la Taifa, que le den por la Azufaifa moros de la moreria porque yo soy forastero y lo llevo con salero.

CHOR ARMAT: Viva el coronel Tejero!

XURRASCO: Y al Califa tamborero que le llegue pronto el día en que el pueblo soberano en invierno y en verano ponga fin a su porfía.

CHOR ARMAT: Muerte al mallorquín marrano

CHURRASCO: Y en loor del bilingüismo

que es la cara del fascismo clamamos en mallorquín no sin cierto retintín

CHOR ARMAT: Que el bombin a s'Aquacity

XURRASCO: Muerte al tráfuga traidor

i al califa deleznable

pronto el filo de mi sable

catará aquel del tambor,

volverá a lucir la primavera

que por cielo, tierra y mar se espera arriba escuadras a vencer

bajo las luces diurnas

del gran día de las urnas

que en la Taifa empieza a amanecer.

ATEO ORCASILLAS (que tot s'ho escolta desfressat de pageseta):

Cuan gritan esos malditos...

## TELON

## II ACTE

A la Sarsuela Califal, el Califa conspira amb tots los seus, Ateo Orcasillas entra suorós i passa el parte d'in-

*Sabates Can Gramet*

**VENDA DE MOSTRES  
PARELLS SOLTS**

C/. Bisbe Talxaquet, 6 - Tel. 66 03 74  
LLUCMAJOR



*Servei de begudes i  
menjars de qualitat a  
preus raonables*

*Auda. Carles V. • Tel. 66 11 17*

teligència, es un desir, d'espionatge.  
ATEO ORCASILLAS: Aùn resuenan  
los gritos

de la Chusma Churrasquista  
que es llenguatge m'ha alterat  
CHOR: Glorificada i analtida sia  
Senyor, la noble llengua que ens  
heu dat

MINISTRE DE L'AIGUA: Que vol  
dir! ara que ha estat!

Sé cert que no tenen barca!  
FERRÉ CAMPUZANO: Preguntadse-  
lo al taxista!

ATEO ORCASILLAS: He vist l'om-  
bra de la parca,  
he passat diada amarga  
disfressat de pageseta  
de Galdent, devers sa pleta.

CALIFA: Que Déu et conserv la vista,  
preniu nota secretari

ATEO ORCASILLAS: I abans vestit  
de turista  
la xusma catalanista  
he espiat

CALIFA: Aquesta és trista.

ATEO ORCASILLAS: Tothom trama i  
molt conspira  
amb odi i ressentiment  
diuen que l'ajuntament  
crema com coets de fira  
els impostos de la gent  
que la butxaca s'ho sent  
i cap benefici albira

del comú.  
LUCKY LUKE  
CALIFA PEDANEÓ: Crec que una pi-  
ra

d'encenall electoral  
se prepara i me fa por.  
Per salvar el gavet de l'or  
Califa, posau-hi esment.

CALIFA (Ateo): Dius que era nit  
amarga...?

ATEO ORCASILLAS: Amagat sota la  
sarja

del gipó he vist la Harca  
balanguera que conspira.  
I al crit de "Viva España"  
els xurrasquistes la canya  
no s'aturen d'esmlar

FERRÉ CAMPUZANO: I a la banda  
del taxista

és a dir, l'oposició  
tenc entés que amb molta sanya  
evoquen Manuel Azaña  
i volen descansar  
el canvi d'aquell recanvi.

LUKY LUKE: I et pareix que colará?

CALIFA: Preniu nota secretari  
tenc per mí que aquest rosari  
pot tenir un funest final  
ja ve temps electoral  
els hi prendrem el cimal  
del tal Azaña i del canvi  
Viva Azaña! Viva el canvi!  
Viva el Rei! Vivan los novios!

i als qui traman oprobios,  
les urnes demostraran  
que és debades el Can can  
del travestisme polític  
del transfuguisme analític  
i l'estand del sifíltic  
catalanisme de merda.  
Aquest esforç s'ha de perdre,  
i seguirà paralític  
el bioritme mental  
d'aquest poble tan pardal,  
que al vot que és lo principal  
és on hi tenim les feines  
al.lots esmolau les eines  
seguem el blat i l'userda  
posem el punt i final  
ATEO ORCASILLAS (a parte):  
Per molt que digui aquest ara  
tenc entés que els de Sa Mare  
tenen espies arreu,  
així que al.lots no badeu  
que es mes que ve llegireu  
com segueix aquest rosari  
SA MARE: Has pres nota secretari?  
Idò Amèn  
CHOR: Amèn Jesús  
CALIFA: Au idò, no en parlem pus.

TELON  
TO BE CONTINUED...

# "SA NOS TRA"

CAIXA DE BALEARS

VOS DESITJA UNES  
BONES FESTES DE  
NADAL I ANY NOU

RESTAURANT

"AL SEU GUST"

CHEF: PED MARTÍNEZ



LOCAL CLIMATITZAT

TANCAT ELS DIUMENGES A LA NIT

C/ NICOLAU TABERNER, CANTONADA  
PASSEIG JAUME III. TEL. 12 03 12



## La nostra natura

Juan del Río, Santi Suñer  
Foto: S. Suñer

Aquest nou espai tractarà i informarà sobre l'ecologia del nostre entorn. Aquest és un tema molt delicat i molt ample, però malgrat això cada mes intentarem mostrar la cara oculta del nostre món natural, que nosaltres mateixos deterioram poc a poc, en alguns casos per un motiu, i en uns altres per un altre, però la qüestió és que ens quedam sense boscos i contaminam les nostres costes. En resum, feiem que aquest món que al principi era un lloc salvatge, paradisiac, es transformi en un món d'asfalt, dominat pels fums i pels productes tòxics, fent-lo inhabitable fins i tot per a nosaltres mateixos.

Intentarem mes rera mes exposar un tema distint relacionat amb l'ecologia com parlar de caça furtiva, incendis forestals, ús de verí, fils d'alta tensió i de contaminació en general.

Aquests temes són actuals, dissortadament, a les nostres illes igual com a la resta del món i tots tenen en comú una cosa: espenyar i exterminar els últims reductes salvatges i verges del planeta i, en concret, de la nostra Comunitat.

### MORTALITAT D'ANIMALS A LES CARRETERES

Molts animals moren a les nostres carreteres, sense que ens importi gaire: eriçons, rapinyaires, tortugues, rates, cans, moixos, etc. són les víctimes més afectades per aquestes màquines infernals i contaminants que són els cotxes.

De vegades el conductor de l'automòbil no pot evitar d'atropellar l'animal, però en d'altres ocasions l'atropellament és realitzat a posta, per persones inconscients. També es produeixen molts accidents que no s'esdevindrien si els governs prestas-

sin la seva ajuda. En altres països europeus com Alemanya, Holanda, Suïssa... s'han realitzat una sèrie d'obres a les carreteres: creació de diversos túnels subterranis que comuniquen les dues voreres de la carretera i així els animals, en comptes de travessar per l'asfalt ho fan per sota.

Un altre mètode eficaç per evitar aquest problema és la col·locació de reflectors a les carreteres, con els que hi ha però en comptes de trobar-se orientats cap a la via perquè els cotxes els vegin, han d'estar orientats cap al camp, de manera que quan passi un cotxe els llums es reflecteixen en aquests aparells, reboten fins a l'animal i aquest queda enlluernat i no passa; d'aquesta manera salva la vida.

Aquestes solucions no són gaire costoses i així s'evitaria un gran nombre de víctimes, tant d'animals com dels propis conductors.

"De sobte surten de la seva lloriguera un eriçó femella seguit de les

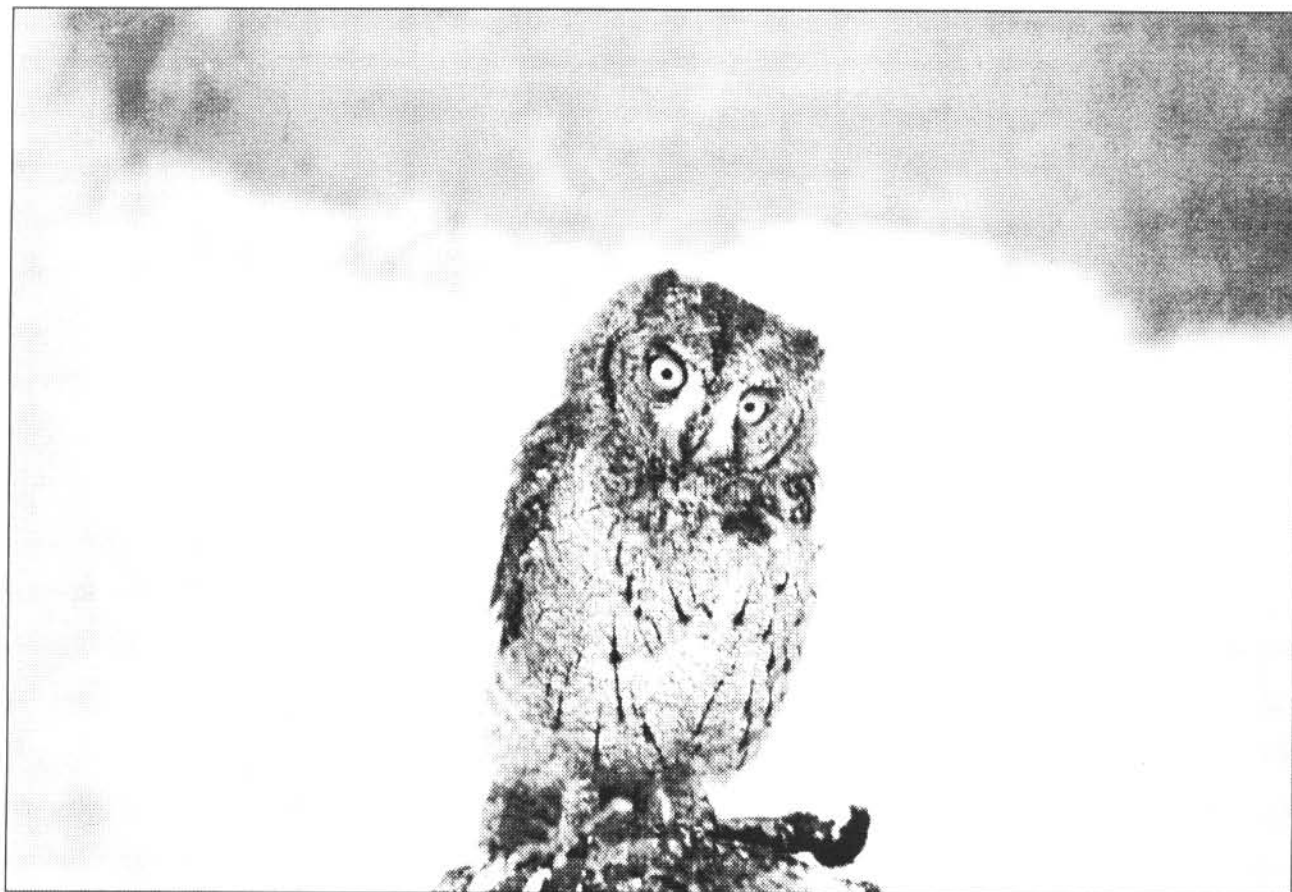
# SYP

**VOS DESITJA UNES BONES  
FESTES I UN PROSPER  
ANY NOU**

Aprofitau els avantatges de la nostra  
botiga per parar taula aquestes festes  
de Nadal

**LA MILLOR BOTIGA DE CADA DIA**

C/ Nicolau Taberner, 39 - Tels. 12 06 97 - 12 06 98



*Moltes d'aquestes aus moren cada nit a les nostres carreteres.  
Mussol (otus scops)*

35

cries, sense saber que la mort és molt a prop. Sortint del bosc, els petits eriçons contemplen amb sorpresa una enorme praderia separada per una carretera. S'hi apropen més per observar millor aquest gegantesc tros d'asfalt que es veu a l'horitzó; però no saben que la seva curiositat es pot convertir en un error fatal.

A la fi arriben a la vorera de la carretera, quan de sobte dos llums s'adrecen cap a ells. Els espanta i això fa que s'enrevoltin formant una perfecta bola d'espines. Els llums pas-

sen de llarg a una gran velocitat. Això només és un avís.

Les petites cries comencen a jugar per la carretera pensant que aquesta només és un lloc diferent dels que fins ara coneixien. Més tard, dues de les cries se separen del grup familiar i s'internen en una petita aventura mortal que consisteix a travessar la carretera. A la meitat del camí, se sent en la distància un terrible renou que fa tremolar la mare. De cada vegada se sent més fort l'infernai soroll. Ràpidament les cries s'enrevoltin. Una

màquina infernal, que és la causant del soroll, s'acosta fins a pocs metres dels eriçons. La mare intenta avisar-los, que tornin al seu costat, però aquells estan tan terroritzats que han quedat immòbils de por.

La màquina, sense aturar-se, envesteix cap els petits, i els roba sense pietat la seva vida. El cor de la mare batega desmesuradament, sap que per la seva curiositat ha quedat sense dues de les seves petites cries". ♦

**ANTÒNIA ISERN**

**major**

**net**

Perruqueria unisex

C/ MAJOR, 7 . LLUCMAJOR . ☎ 661359

**CENTRE DE PREPARACIÓ AL PART**

**Catalina Serra Calafat.**

Comare

**També hi ha servei de**

**massatges terapèutics**

C/ Rigo, nº 73. Tel. 66 24 90



## Sa penya d'es falcó

Da-li cebes! No es tracta d'una declaració de guerra del mussolet. És el darrer disc dels meus amics d'Ossifar que inclou una cançó titulada "Ai, Tonina", que està destinada a convertir-se en l'himne nacional del xaletor llucmajorer.

És, segons els autors, "una ranxera cantada per un foraster integrat, guixaire de professió, que la brinda a la seva al.lota mallorquina". El mussolet investiga, entre el gremi de guixaires, qui és la llumenera que ha parit la criatura i promet informar al proper número.

♦ ♦ ♦

La lletra no té pèrdua. Inicialment descriu el prototipus de xalet de la nostra foravila. "Me vaig comprar una caseta a Llucmajor / amb un safareig que pareix una piscina / i una rajola que diu "Villa Tonina" / amb una fletxa que travessa un cor".

Na Tonina resulta que és una mica especial. Va lleugera de ventre ben afavorida de darreres. "I perquè estic sempre pensant en tu / t'he pres mides des cul perquè seguis tranquil·la / i a tothom dic, perquè estic ben segur / que he fet es lloc comú més gros de foravila".

♦ ♦ ♦

El mussolet assegura que "Ai, Tonina" va destinada a immortalitzar la figura del xaletor i d'aquestes peculiars construccions que poblen la foravila llucmajorera. És una cançó, en clau d'humor, com totes les d'Ossifar, que recull un conglomerat urbanístic, nascut majoritàriament en una il·legalitat propiciada pel desinterès municipal a fer complir les Normes Subsidiàries del municipi.

I com diu Ossifar: "Mos agraden ses grosseries / diuen que som un poc bruts / però aquest món és un embut / són quatre dies". "No et tallis un pèl... da-li cebes!"

♦ ♦ ♦

L'òliba considera que el responsable de dirigir la col·locació els indicadors i senyalitzacions del PAC s'ha lluit i per ventura es mereix una medalla.

Si no ho creis, feis la prova. Situau-vos als afores del case urbà i seguiu el recorregut que marquen les indicacions. Si arribau al centre mèdic del carrer Antoni Maura, premi per al cavaller, premi per a la senyora...!

Les senyalitzacions, més que facilitar l'accés al PAC, semblen que marquen l'itinerari d'un laberint o un trenclaclosques de difícil solució.

♦ ♦ ♦

Rabasco, l'únic regidor d'ASI que queda a la corporació municipal, comenta amb més d'un mes de retard a la premsa ciutadana, la censura que va patir "Llucmajor de Pinte en Ample" pel batle. La seva defensa a la llibertat d'expressió és d'agrair, però el mussolet considera preocupants les que podríem considerar previsions d'en Joa-

quín Rabasco.

Vegeu, idò: "Seguro que lo de la revista no es más que una gota de agua en el océano de lo que D. Gaspar está realizando o va a realizar en los meses que quedan de mandato". I també: "D. Gaspar está convirtiendo el municipio en la "seva possessió" imitando a su padre político, Gabriel Cañellas".

♦ ♦ ♦

Es veu que això de s'Estanyol durà coa. Tot començà quan els veïnats contraris a l'ampliació del mollet s'organitzaren i, a través d'unes eleccions, legalment convocades, varen aconseguir la direcció de l'Associació de Veïnats d'aquell llogaret (en un futur "Ciudad de Vacaciones"). Acte seguit van començar a programar activitats tals com algun sopar de revetlla, la penjada de pancartes o la venda de camisetes el dia de la darrera Fira. I és a partir d'aquí quan començà la lluita a camp obert, l'Ajuntament, per una banda, no deixà a aquella Associació la instal·lació de la paradeta perquè podessin vendre les camisetes, cosa que només a darrera hora aconseguiren. En un altre flanc d'atac, l'Ajuntament també prohibí a la Revista de Llucmajor que a l'estanc s'exhibís qualsevol referència al Club de s'Estanyol, quan resultava que aquesta havia estat una de les portades de més venda de l'any. Però els fets es veu que ja escapats perquè ens ha arribat a les orelles que a s'Estanyol mateix hi ha hagut un intent d'abordatge, mar endins, a un dels mariners que són contraris a l'ampliació el qual pescava amb el seu llaüt, i la darrera feta que tenim coneixement és un altre atemptat contra la llibertat d'expressió a través de la retirada, per part d'alguns desconeguts, de les pancartes que hi havia penjades a moltes cases de s'Estanyol, fet pel que es va cursar la corresponent denúncia al Quarter de la Guàrdia Civil de Campos i s'ha de dir que al Quarter de la Policia Local de Llucmajor es limitaren només a prendre notificació entenent que per això no importava interposar denúncia. Amb aquests antecedents pot ser que amb el bullit de s'Estanyol més d'un en surti escaldat.

FORN DE PA  
I  
PASTISSERIA

# Ca'n Lluc

Sant Llorenç, 78 - A - Tel. 66 06 69  
LLUCMAJOR (Mallorca)





# Esports

*Opinió*

Joan Quintana

## La màgia de les coses imprevistes



Ben sovint, quan hom llegeix, per exemple, les enquestes sobre uns futurs resultats electorals que després s'ajusten, quasibé al cent per cent a la realitat dels vots emesos, un pensa que la vida ha perdut la meravellosa màgia de les coses imprevistes. Com, si no és així, es pot valorar la tendència

percentual d'un poble cap a cinc, sis o set candidats amb sis, nou o dotze mesos per avançat? No obstant això, en el futbol, la màgia d'aquestes coses imprevistes encara existeix i, per ventura per això, el públic omple els camps, més interessant per resultat que no per la qualitat del mateix joc.

Els afeccionats van al futbol per veure guanyar el seu equip, per contemplar com David pot més que no Goliath, o com un David fa un "set" a un altre David, com es va esdevenir el darrer diumenge del mes de novembre a "Ses Moferes" de Calvià. La màgia d'allò que és imprevist va fer vibrar uns afeccionats espanyistes, sobretot els que foren testimonis directes de l'encontre, d'un dels millors resultats de la història del club, aconseguit en camp extern.

Després d'uns inicis vacil·lants el CD Espanya es va col·locar en un lloc pertinent, sense presses, però sense pauses; l'entrenador, Joan Llompart, està demostrant la gran categoria i l'encert que tenguieren aquelles que confiaren en la seva continuïtat, sobretot el president, Miquel Mas, que dona mostres d'haver après dels errors passats i que avui és el president idoni i indiscutible d'un club que, després de la consolidació a Preferent, s'ha de preparar per a la consecució de majors objectius.

Arriben les festes de Nadal, dates plenes d'amor i de fraternitat i vull aprofitar la meua darrera "Opinió" d'enguany per desitjar a la família espanyista i a tots els lectors la major felicitat del món.

Us ho desitjo de tot cor, amb la tranquil·litat d'esperit que em produeix escriure des d'aquest racó de sa Ràpita on em trobo des de fa uns mesos. Felicitats!!! ♦

*C.D. Espanya 1ª Preferent*

## La salsa dels gols

Joaquín

Foto: Quintana

Torn a repetir que el partit Espanya-Silvar (0-0) va ser el pitjor que he presenciat en la darrera dècada. Però no em sap greu d'alabar l'encontre Calvià-Espanya (0-7), malgrat no el vaig presenciar, degué ser un autèntic goig per a la família espanyista que va anar, el darrer diumenge de novembre, al polisportiu calvianenc. No és el primer pic que el CD Espanya venç d'una manera rotunda al CD Calvià, però sense dubte un resultat com aquest mai no s'havia produït; fou l'encontre de la jornada de tot el futbol balear, naturalment després de conèixer-se el resultat, i és que la salsa dels gols fa bo qualsevol encontre.

Des de la darrera informació fins al moment de tancar l'edició (30-IX-94) el CD Espanya dirigit per J. Llompart ha disputat quatre partits que us resumim tot seguit"

### ESPANYA, 0 XILVAR, 0

Espanya: Amengual (1), Tomàs (0), Corbalán (1), Cosme (1), Vicens (1), Magaña (0), J. Clar (0), Ferretjans (0), Moreno (0), Tonete (0) i Almansa (0)

Canvis: Marín (1), per Corbalán. Chavero (1) per Ferretjans; Bonet (1), per Moreno i Rubén (1) per Tonete.

Comentari: Un encontre per a l'oblit, el pitjor de la darrera dècada, on no hi hagué res que s'ho pagàs, és a dir que tota semblança amb un partit de futbol era pura coincidència. Enhorabona als que no el veieren.

### ALARÓ, 1 ESPANYA, 0

Espanya: Amengual (3), Tomàs (3), Corbalán (2), Cosme (2), Vicens (3), Magaña (2), Rubén (1), Moreno (1), Marín (1), Felipe (2) i Almansa (3).

Canvis: Ferretjans (2) per Rubén, Manolo (2) per Corbalán, Ginard (-) per Moreno i Mas (-) per Marín.

Comentari: partit de falla en la primera meitat i emocionant a la segona. L'Alaró va desenvolupar el millor futbol dels darrers anys durant els primers 45 minuts i l'Espanya fou mereixedor d'alguna cosa més durant el segon temps.

### ESPANYA, 3 CONSELL, 1

Espanya: Amengual (3), Corbalán (2), Marín (3), Cosme (3), Vicens (2), Magaña (3), Moreno (3), Ferretjans (2), Felipe (2), Tonete (2) i Almansa (2).

Canvis: Rubén (-) per Vicens, Chavero (-) per Tonete i Gi-

nard (-) per Almansa.

Gols: 0-1, m. 12, José 1-1, m. 37, Magaña (p). 2-1, m. 51, Magaña i 3-1, m. 73, Ferretjans.

Comentari: Malgrat d'avançar-se al marcador l'equip de Nicolau Jaquotot va estar 58 minuts a tornar acostar-se amb perill a la porteria defensada per Amengual. Va ser l'únic que el Consell va fer. En canvi, l'Espanya va aconseguir l'empat i avançar al marcador amb dos gols, el primer en una preciosa jugada de teva-meva entre Moreno i Magaña, el qual va culminar i el que va tancar el compte, un tir bombejat de Ferretjans de diversos quaranta metres, això va ser el millor del partit.

## CALVIÀ, 0 ESPANYA, 7

Espanya: Salvà (3), Corbalán (3), Marín (3), Cosme (3), Vicens (3), Magaña (3), Moreno (3), Ferretjans (3), Felipe (3), Tonete (3) i Rubén (3).

Canvis: Bonet (3) per Vicens, Almansa (3) per Moreno, Chavero (3) per Tonete i Tomàs (3) per Rubén.

Gols: 0-1, m. 15, Tonete. 0-2, m. 20, Rubén. 0-3, m. 35, Magaña. 0-4, m. 40, Felipe. 0-5, m. 50, Magaña. 0-6, m. 70, Almansa. 0-7, m. 85, Marín.

Comentari: Les absències de dos titulars habituals, Edu i Plasencia, a l'alineació del Calvià no tenen per què entelar per

res el gran triomf aconseguit els llucmajorers, els quals varen dominar des del començament fins al final i, fins i tot, haguessin pogut marcar més gol. En resum, un gran partit de l'Espanya, amb aquesta salsa dels gols que li permet, amb aquest "set", desfer-se, de moment, del Calvià que figura com a rival directe a la taula classificatòria. ♦

*Jaume Clar, jugador del C.D. Espanya de 1ª Preferent.*



1. ALARO .....	16	12	1	3	35	17	25	+9
2. Andratx .....	16	8	6	2	24	14	22	+6
3. Esporles .....	16	8	5	3	36	24	21	+5
4. Xilvar .....	16	9	3	4	28	19	21	+5
5. Santanyí .....	16	8	4	4	22	18	20	+4
6. España .....	16	8	3	5	34	12	19	+3
7. Génova .....	16	6	7	3	38	25	19	+3
8. Calvià .....	16	8	3	5	25	21	19	+3
9. Soledad .....	16	5	7	4	20	18	17	+1
10. Llosetense .....	16	5	5	6	23	27	15	-1
11. Alcúdia .....	16	6	2	8	30	29	14	-2
12. S'Arracó .....	16	6	2	8	19	22	14	-2
13. Consell .....	16	4	6	6	19	24	14	-2
14. Son Roca .....	16	3	7	6	16	26	13	-3
15. Petra .....	16	4	5	7	21	32	13	-3
16. La Victoria .....	16	4	4	8	18	20	12	-4
17. Independiente .....	16	4	4	8	25	33	12	-4
18. At. Baleares .....	16	3	6	7	17	29	12	-4
19. La Unión .....	16	3	5	8	12	19	11	-5
20. Murense .....	16	2	3	11	11	44	7	-9

*Infantils C.D. Espanya*

## Per amunt!

**Jaume**  
**Foto: C. Font**

**C.D. ESPANYA, 1**  
**CAN PICAFORT, 5**

Important golejada a casa contra un Can Picafort bastant dur. A la primera meitat es marcaren tres gols per part de l'equip visitant i els llucmajorers anaren al descans amb un 0-3 en contra.

El primer i únic gol espanyista arriba al segon temps a través d'una magnífica jugada de R. Ramos qui és l'autor del gol. Immediatament després, arriben, un rera l'altre els dos gols restants que donen els dos punts als visitants.

Com a anècdota cal remarcar l'actuació de l'àrbitre, que no va aturar el "joc brut" en cap moment.

Una setmana després els llucmajorers es desplaçaven al camp de l'Algaida on, en un partit molt enfrontat i igualat l'Espanya, que un altre cop arribava al descans amb tres gols en contra, va ser capaç de remuntar a la segona meitat un resultat ben advers. Resultat final: Algaida, 3 - Espanya, 2. Els gols llucmajorers foren aconseguits per S. Canyelles.

L'anècdota de la jornada va ser la "brega" de les mares incondicionals llucmajoreres amb un afeccionat algaidí. Però la cosa no va ser greu... Transcrivim el comentari de l'afecció algaidina tot just acabat el partit: "Ens ha vingut ben just, però ens ha bastat".

El darrer partit de què tenim notícia va ser el jugat a casa el passat 19 de novembre contra s'Horta i el resultat parla per si sol: Espanya, 12 - s'Horta, 2.

Els gols locals varen ser marcats per R. Ramos (4), S. Canyelles (2), R. Secilla (2), Genaro (1), A. Mas (1) i Guillem (2). ♦



*Oscar i Guille, jugadors dels Infantils del C.D. Espanya.*

## Alevins Futbol 7

Quintana Castell

Foto: Quintana

Aquest mes portam a aquestes planes els Alevins del CD Espanya de Futbol 7, que són els representants del nostre futbol en aquesta categoria. Es troben dins el grup de Mallorca amb els següents equips: S. Cayetano, Son Cladera, Rafal Nou, Petra, Av. Son Canals, At. Peguera, Apa Esporles, S'Arracó, Vilafranca, P. Calvià, Colònia, Alcúdia i Calvià, catorze amb els nostres, que varen començar dia 22 d'octubre i acabaran dia 13 de maig d'aquest pròxim any. En el moment de fer aquest comentari porten disputades sis jornades de les quals se n'han guanyades quatre i perdudes dues, amb quinze gols marcats i deu de rebuts.

### ENTRENADORS, DELEGATS I JUGADORS

Els entrenadors dels alevins il·lucmajorers són Miquel Mas i Ramon Castell mentre que la tasca de delegats se la reparteixen Pere Mateu i Miquel Company. Els jugadors són aquests: F. Andreu, F.M. Venero, A. Carbonell, R. Perelló, J.A. Gómez, M. Valenzuela, D. Company, Ll. Puigserver, R. Llompart, R. Comino, A. Campos, J. Valenzuela, M. Oliver, D. Oliver i J.M. Trujillo.

### RESULTATS, GOLEJADORS I CLASSIFICACIÓ

En el moment de tancar aquesta edició el CD Espanya acaba d'arribar, amb el partit Espanya - S. Cayetano, a l'equador de la primera volta. Per tant, els resultats, golejadors i la classificació és aquesta:

Atc. Peguera, 3 - ESPANYA, 0

ESPANYA, 6 - Rafal Nou, 0. R. Comino (3), D. Oliver (2) i J. Valenzuela.

Son Cladera, 1 - ESPANYA, 3. Trujillo (2) i M. Valenzuela.

ESPANYA, 1 - Petra, 0. Comino.

Alcúdia, 4 - Espanya, 1. D. Oliver

ESPANYA, 4 - S. Cayetano, 1. M. Valenzuela, D. Oliver i M. Trujillo (2). ♦



Alevins F. 7, C.D. Espanya, Temp. 1994-95.

*Roquer en costa a la peça major*

## Margalida Miralles, la vencedora

J.Q.

Diumenge, dia 18 de novembre, el Club de Pesca "Es Cap Roig" va celebrar la tradicional PESCADA DEL BOTIFARRO, al Torrent Fondo. S'hi congregaren 19 participants que amb l'ànim de guanyar el trofeu, prest es posaren a pescar tot desafiant un fort vent i una climatologia pròpia de l'època. No obstant això, tot va ser superat perquè un bon foc i una bona quantitat de botifarrons, llangonissa i xulla, feren que els pescadors es trobassin ben a plaer. Resumint, una jornada a l'aire lliure, amb molta companyonia i una gran il·lusió per obtenir el millor triomf.

La vencedora fou Margalida Miralles, amb una peça de 0'175 grams i els participants restants varen quedar d'aquesta manera:

F. Laredo (0'70), J. Sampol (0'152), M. Reda, F. Pedregosa, F. Tavío (0,122), F. García, F. Molina, C. Montandon, M. Vidal (0'130), J. Vidal (0'53), G. Izquierdo, P. Miralles (0'008), A. Pedregosa, J. Manuel Izquierdo (0'145), P. Pedregosa (0'136), J. Izquierdo, Miquel A. Salas (0'099), Sra. Izquierdo. ♦



Margalida Miralles, guanyadora amb una peça 0'175 grs.



Gimnàstica Rítmica

## L'equip juvenil de Lluçmajor-Arenal se'n va al nacional de Gijón

Joana Cardona

Fotos: J. Cardona

L'equip juvenil del Club Escola de Competició Lluçmajor-Arenal ha aconseguit de classificar-se per poder participar al XX Campionat d'Espanya de conjunts, que se celebrarà el proper mes de desembre a Gijón, després que el passat 19 de novembre aconseguís de superar les proves del sector Balear, que va tenir lloc al Polígon de Llevant.

Aquest campionat es va celebrar amb la participació de dos equips representatius del Club, davant la presència d'un nombrós públic, el qual va aplaudir reiteradament les actuacions de les gimnastes.

Els conjunts eren formats per 1 conjunt Infantil de 6 gimnastes titulars i 1 de suplent, 1 conjunt juvenil amb 6 gimnastes titulars i 1 de suplent, amb l'exercici d'anelles.

Finalment l'equip de jutgesses format per R. Albarracín, E. Sosa, de la Federació Balear, i A. Roncero de la Federació espanyola, varen donar la puntuació en què l'equip ju-



venil va obtenir la classificació per al campionat d'Espanya.

L'equip infantil, tot i la bona actuació que va fer, haurà d'esperar una altra oportunitat per poder participar al corresponent campionat Nacional. ♦

40



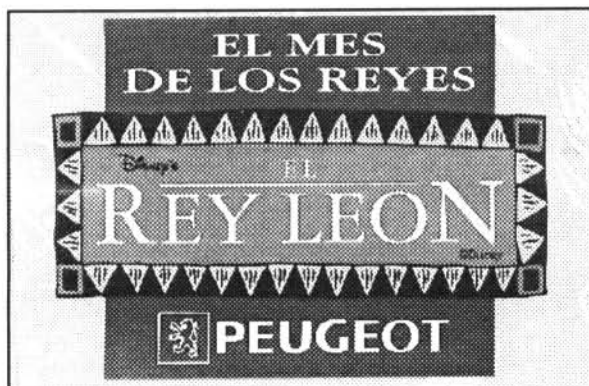
## Tallers MARINA

C/ Marina, 104 - Tel. 66 05 21  
Exposició i venda: C/ Marina s/n  
LLUCMAJOR

**Fins al 5 de gener, amb la promoció del Rei Lleó aconseguir les millors condicions en PEUGEOT.**

**Sigueu el que sigui el que cerqueu informau-vos aquí. Vos esperen ofertes salvatges**

- Seguretat Plus Peugeot gratuïta en tots els nostres vehicles.
- Peugeot 106 Kid fins al 5-1-95 (1.057.000 PTA.)
- Revisió gratuïta d'hivern el novembre i desembre 94
- 20 % de descompte en recanvis i mà d'obra en el canvi de:
  - Bateria
  - Oli
  - Silenciós
  - Pastilles de frens.
- Finançament sense interessos durant un any, substituint Peugeot 205 per 306 i Peugeot 405 per 605.
- Telèfon mòbil de regal a la gamma 605.
- Aquestes són les ofertes de cada concessionari.



  
**ZURICH  
SEGUROS**



# Entre noltros

## NAIXEMENTS

- Verònica Bermúdez i Valpriu, filla d'Anastasi i Orpa nasqué el 19-10-94.
- Miriam Solano i Reina, filla d'Angel i Maria de Gràcia, nasqué el 23-10-94.
- Maria-Magdalena Garcías i Girón, filla d'Antoni i Catalina nasqué el 23-10-94
- Maria Prohens i Fullana, filla de Llorenç i Magdalena nasqué el 24-10-94.
- Pere Garau i Alvarez, fill de Joan i Cristina nasqué el 27-10-94.
- Deborah de Prada i Moyà, filla de Celestino i Soledad, nasqué el 3-11-94.
- Mario Muñoz i Rudilla, fill de Mario-Albert i Araceli, nasqué el 9-10-94.
- Joan Antoni Nicolau i Garau, fill de Gabriel i Francesca-Anna, nasqué el 5-11-94.
- María del Rocío Medina i Balinet, filla de Josep i Adela nasqué el 21-10-94.
- Josep-Antoni Cayuela i Vega, fill de Josep i Isabel, nasqué el 5-10-94.
- Sergi Jaume i Orell, fill de Llorenç i Margalida, nasqué el 15-11-94.

**Nota de la Redacció:** El mes passat on deia que havia nascut Miquel Àngel Marzo i Barceló, havia de dir: Miquel Àngel i Maria Antònia Marzo i Barceló, fills de Mariano i Maciana Maria, nasqueren el 13-10-94.

## MATRIMONIS

- Pau Garau Matheu i Maria del Carme Fernández Martínez es casaren el 26-8-94 a l'església de Sant Bonaventura.
- Francesc-Xavier Segura Valentín i Maria-Dolors Trigo Vanrell es casaren l'1-10-94 a l'església de Sant Miquel.
- Francesc Garcias Rosselló i Antònia Riera Garcias es casaren el 16-6-94 a l'església de Sant Bonaventura.
- Francesc-Xavier Valverde García i Maria-Sonia de la Torre Ortega es casaren el 29-10-94 a l'església de La Lactància.
- Castor Carpio Quet i Maria-José Gálvez Díaz es casaren el 6-11-94 a l'església de la Lactància.
- Paul Charleston i Cornelia-Antonietta-Maria Damen es casaren el 9-11-94 al Jutjat de Pau.
- Antoni Nicolau Ballester i Maria Galiano Pons es casaren el 10-11-94 al Jutjat de Pau.
- Josep Roldán Herrero i Antònia Amengual Salvà es casaren el 6-11-94 a l'església de Sant Bonaventura.
- Julià Rojo Moral i Maria-José Vizcaíno Ocaña es casaren el 12-11-94 a l'església de la Lactància.
- Miquel Frau Melià i Maria de Gràcia Noguera Vidal es casaren el 22-10-94 a l'església de Sant Bonaventura.
- Pere-Maria Ramos Larrañeta i Cristina Ferrer Pastor es casaren el 17-11-94 al Jutjat de Pau.

## DEFUNCIONS

- Jaume Tomàs i Clar, morí el 23-9-94, als 82 anys.
- Encarnació Palomares i Lladó, morí el 6-11-94 als 86 anys.
- Coloma Monserrat i Servera, morí el 30-10-94 als 82 anys.
- Joan Rubí i Caldés, morí l'1-8-94 als 74 anys.
- Maciana Salvà i Clar, morí l'11-11-94 als 86 anys.
- Vicenç Sedes i Grandal, morí el 10-11-94, als 56 anys.
- Joan Tomàs i Puig, morí el 16-11-94 als 74 anys. ♦



## La Palmera

**es fasser**

Historiador Terrasa, 37  
Teléfono 66 04 69  
LLUCMAJOR (Mallorca)

**SPORTS**

# cà'n salom



**CORDELLERIA I ESPARDENYERIA**

*C/ Músic Joan Xamena, 12. Tel. 66 14 84 (Llucmajor)*



## FOTO CLAR

**Perfumeria**

*Reportatges, Fotos d'Estudi, Carnet... i una extensa gamma de productes de perfumeria*

**OFERTES EN CAMERES FOTOGRÀFIQUES  
VENDA DE CARRETS**

*Carrer Nou, 8 - Tel. 66 06 32 - LLUCMAJOR*



## Pes forat d'es moix



## Passatemp



42

Aquest pal que es troba al costat de la delegació de la ONCE, que impedeix el pas dels vianants per la voravieja, es va posar per poder realitzar les obres de l'esmentada delegació. Fa més de dos anys que aquestes obres finalitzaren, però l'obstacle no s'ha llevat.

És així com vetla el senyor batle perquè els nostres carrers siguin transitables? ♦

### 13 Països Europeus

C	V	A	V	M	Z	A	X	T	T	G	X	E
M	U	V	X	U	A	Ç	N	A	R	F	Z	D
B	Y	C	N	E	U	M	X	U	Z	E	Z	Ç
L	A	C	I	G	L	E	B	N	I	X	X	I
A	B	Ç	B	I	A	M	E	Ç	U	A	N	Z
G	S	F	S	C	E	T	R	I	A	D	D	Y
U	E	I	A	X	I	L	A	C	L	N	N	A
T	H	N	U	I	B	H	R	L	E	A	I	Y
R	N	L	E	S	R	A	Ç	D	M	L	K	N
O	D	A	Ç	G	M	T	A	C	A	O	Y	A
P	R	N	Q	A	O	A	S	T	N	H	I	P
A	I	D	N	A	L	S	I	U	Y	K	X	S
D	Ç	I	J	D	J	D	B	O	A	G	C	E
I	D	A	Q	I	E	A	N	F	B	P	O	A

### Solució del mes passat

- Esclata-sangs
- Blava
- Cogoma
- Pixacà
- Xampinyó
- Picornell
- Orelles de llebre
- Peu de rata
- Peu de cabrit.



### ESPORTS LLOMPART

Espardenyeria

GRAN VARIETAT  
D' ESPARDENYES,  
PRENDES ESPORTIVES  
I ARTICLES DE PESCA

C/. Estrella, 21  
Tel. 66 05 78  
LLUCMAJOR

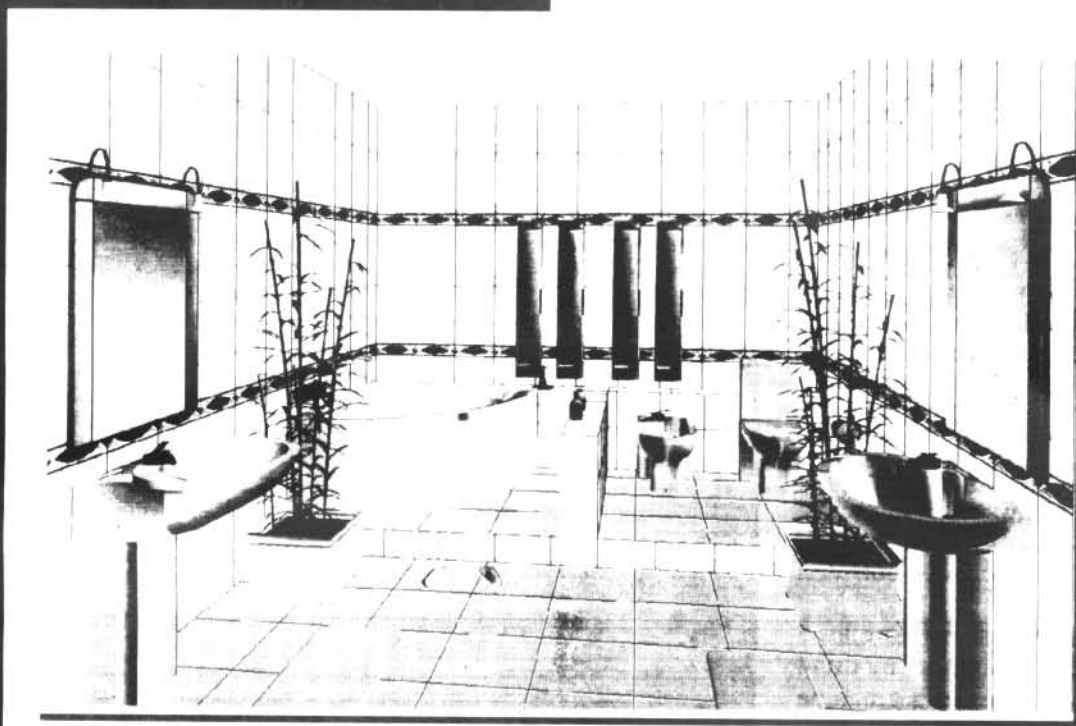
### PERRUQUERIA

# FINA

C/ d'Es Vall, 49

Tel. 66 11 58





Com és la cambra de  
bany dels seus somnis?

**Vegeu-la ara  
a tot color.**



**Roca**

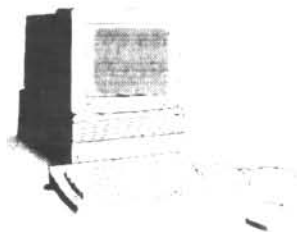
**DIBA**

DISSENY  
INTREGAL DEL BANY

Avui mateix, gràcies  
al nostre ordinador  
podreu veure a  
MASSANELLA la

vostra nova cambra de bany ROCA.

A tot color i en tres dimensions sense que  
no hi manqui cap detall: banyera,  
sanitaris, revestiments ceràmics, aixetes,  
complements... Tot tal com ho havíeu  
somniat i sense començar les obres.  
Veniu a MASSANELLA i deixau de  
somniar.



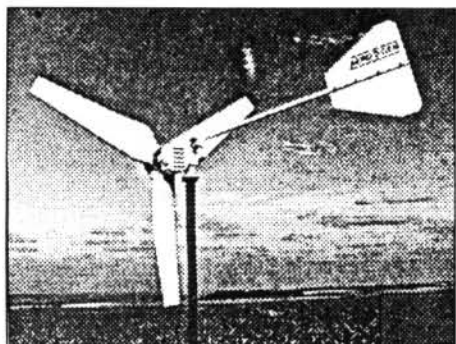
**MASSANELLA**

Ctra. Valldemosa, 44 - Tel. 75 03 45

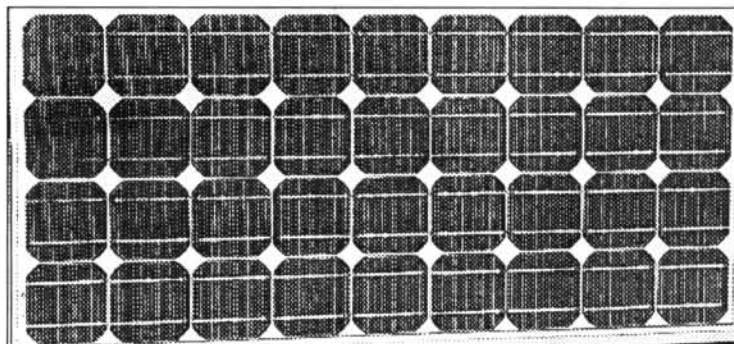
**AUTO-ELECTRIC**  
**Barceló**  
S.L.



*Ronda de Ponent, 26 - Tel. 66 01 70 (LLUCMAJOR)*



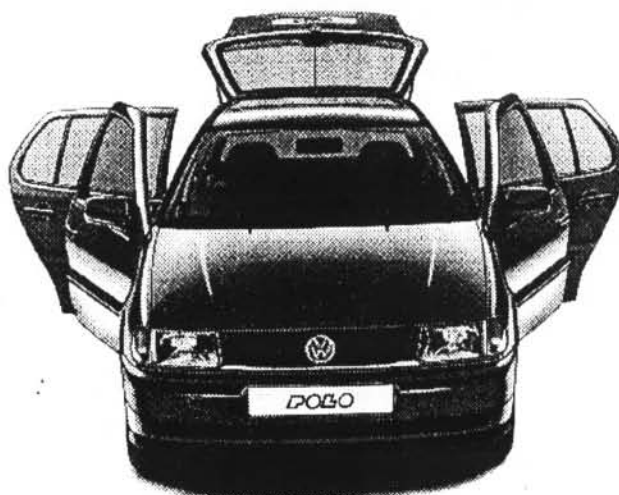
**ENERGIA SOLAR**  
**ENERGIA EÒLICA**  
**BATERIES**  
**GENERADORS**  
**REGULADORS**



**Rubí Automòviles**  
**Llucmajor , S.L.**



**Ctra. Arenal s/n - Tel. 66 02 34 - 66 16 18**



**L'esperam amb**  
**els braços oberts.**



**Nuevo Polo**  
El concentrado de Volkswagen